

Jaarverslag anesthesiologie

2017

VUmc

Jaarverslag anesthesiologie 2017

Inhoud

Voorwoord	6
In Memoriam	7
1. Patiëntenzorg	8
1.1. Operatiekamers	8
1.2. Polikliniek Anesthesiologie	9
1.3. Anesthesie- en sedatiesessies	10
1.4. Mobiel Medisch Team	10
1.5. Bonaire	12
2. Onderwijs / Opleiding	14
2.1. Onderwijs- en opleidingscommissie	14
2.2. Besprekingen, lesprogramma en stages	14
2.3. Refereerbijeenkomsten, complicatiebesprekingen en State of the art-lecture	20
2.4. Simulatieonderwijs met ADAM (AmsterDamAnesthesieMannequin)	22
2.5. College's en practica	23
3. Onderzoek	25
3.1. Ontwikkelingen in 2017	25
3.2. Perioperatieve zorg	25
3.3. Pijn, pijnbestrijding en palliatieve zorg	26
3.4. Acute Zorg	26
3.5. Luchtwegmanagement	26
3.6. Promoties	27
4. Samenwerkingsverbanden	28
5. Publicaties en boekbijdragen	32
6. Voordrachten	37
7. Personeel	40

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag 2017 waarin de afdeling anesthesiologie de resultaten en ontwikkelingen op het gebied van patiëntenzorg, onderwijs en opleiding, wetenschappelijk onderzoek en management presenteert.

Het jaar 2017 was een intensief en bewogen jaar. De ziekte en het overlijden van Roberto Perez had zeer veel impact, we missen hem zeer.

De voorbereidingen van de opleiding- en kwaliteitsvisitatie hebben in 2017 veel tijd gekost. Beide visitaties zijn succesvol verlopen. De afdeling en het VUmc mogen trots op de resultaten zijn. De afdeling anesthesiologie heeft het gebruik van EPIC verder geoptimaliseerd. De voorbereidingen voor de bestuurlijke fusie van VUmc en AMC in 2018 zijn begonnen. De voorbereidingen van de JCI accreditatie in 2019 zijn gecontinueerd, onze medewerkers zijn verantwoordelijk voor afdelingsoverstijgende domeinen zoals anesthesiologie, pijn, palliatieve zorg en stervensbegeleiding, reanimatie en sedatie.

Het werk op de afdeling anesthesiologie en de operatiekamers ging met gedegen kwaliteit door. De afdeling heeft in 2017 vergelijkbaar veel operatiekameruren gerealiseerd als in voorgaande jaren. De PACU bestaat nu drie jaar, van maandag tot en met zaterdag ochtend worden hier patiënten postoperatief bewaakt en behandelt die (nog) niet naar de afdeling kunnen en geen indicatie voor een IC- of MC opname hebben. Hier krijgen ze de nodige extra zorg om het postoperatieve traject zo veilig mogelijk in te gaan.

De 3 nieuwe operatiekamers (2 hybride Ok's en een gewone OK) zijn in gebruik genomen. VUmc beschikt nu over 19 Ok's op de 6de en 2de verdieping. De afdeling voelt de krapte bij de operatiekamer-, anesthesie en verkoeverkamermedewerkers. Op onze Caribische buitenlocatie in Kralendijk/Bonaire hebben in 2016 9 stafleden van onze afdeling voor kortere periodes gewerkt. Samen met het onze collega's van het AMC zorgen wij voor een 24/7 anesthesie dienst met 3 anesthesiologen op het eiland.

Elf arts-assistenten zijn hun opleiding tot anesthesioloog in 2017 begonnen en twaalf collega's hebben hun opleiding met succes afgerond. Op alle twaalf mag de afdeling trots zijn. Ook in 2017 heeft de afdeling een semiartsstage aangeboden en heeft haar inbreng in de bachelor en masterfase gecontinueerd.

Op het gebied van wetenschappelijk onderzoek hebben in 2017 3 promovendi (waarvan 2 eigen AIOS) hun proefschrift verdedigd, de afdeling telde 48 publicaties met een stijgend gemiddelde en cumulatieve impactfactor. Het experimentele en klinische onderzoek is verder uitgebouwd. In het ELVIS lab werden innovatieve behandelingen onderzocht en de inclusie in de klinische studies werd gecontinueerd. We verwachten binnenkort de eerste resultaten van Brainprotect, de POSitive- en de TRACE-studie te kunnen publiceren.

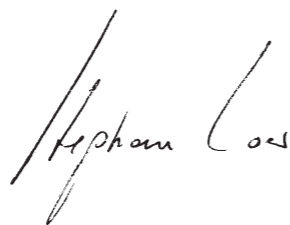
Op 1 augustus is Prof. Wouter Zuurmond met pensioen gegaan. Ter ere van Wouter Zuurmond heeft de afdeling een afscheidssymposium georganiseerd (1 september).

In november 2017 heeft de staf anesthesiologie tijdens een strategiemeeting de koers van de komende jaren besproken. De afdeling is bezig met onder andere de inrichting van dedicated teams en de verdere ontwikkeling en academisering van het postoperatieve traject.

Ik ben vereerd om dit jaarverslag namens de afdeling aan u te mogen presenteren en wens u veel leesplezier.

*Prof. dr. Stephan Alexander Loer, M. Sc.
Afdelingshoofd en opleider Anesthesiologie*

Amsterdam, februari 2017

In Memoriam

Prof. dr. Roberto SGM Perez

Op donderdag 7 september 2017 is onze collega Roberto Perez na een periode van ziekte op 49-jarige leeftijd overleden. Zijn ziekte heeft in de bloei van zijn leven een streep door al zijn plannen gezet. We hadden zo gehoopt dat Roberto meer tijd zou krijgen.

Roberto Perez is zijn academische carrière ruim 20 jaar geleden in het VUmc op de afdeling Anesthesiologie begonnen. In 2016 werd Roberto Perez benoemd tot hoogleraar Onderzoek Pijn, Pijnbestrijding en Palliatieve zorg. Met name op het gebied van onderzoek naar het complex regionaal pijnsyndroom heeft hij een bijzondere, internationale reputatie verworven.

Roberto was een buitengewoon inspirerende collega met een altijd aanstekelijke passie en gedrevenheid voor het doen van onderzoek. Tot op het laatst heeft Roberto al zijn energie aan zijn projecten gegeven. De afdeling Anesthesiologie en zijn promovendi

hebben aan Roberto enorm veel te danken.

We zijn verdrietig en zullen Roberto ongelooflijk missen. We wensen zijn vrouw, dochters en familie heel veel sterkte en kracht toe om dit grote verlies te dragen.

Professor dr. Stephan Alexander Loer

Namens de afdeling Anesthesiologie van het VUmc

1. Patiëntenzorg

1.1. Operatiekamers

In 2017 toonde de ontwikkeling van de ok-capaciteit in VUmc ongeveer hetzelfde beeld als de voorgaande jaren. Na een periode van relatief sterke groei in de eerste jaren van dit decennium is nu een fase van consolidatie ingetreden. Het totaal aantal geproduceerde ok-uren komt ongeveer op het niveau uit van de afgelopen jaren. Ook de wijzigingen in het operatiepalet gaan nog steeds gestaag door, we zien een verdere verschuiving bij veel specialismen naar meer hoog-complexe ingrepen of ingrepen bij hoog-complexe patiënten. Om deze ontwikkeling in de gewenste richting te kunnen blijven sturen is vorig jaar de Commissie Capaciteitsverdeling OK opgericht onder leiding van een lid van de Raad van Bestuur. Deze commissie heeft mede tot taak om de door de instelling geformuleerde zwaartepunten terug te laten komen in de ok-sessieverdeling. De bedoeling is dat de boven beschreven verschuivingen daardoor sneller zullen gaan verlopen.

Bij de gebruikers van de OK bestaat nog onverminderd grote behoefte tot uitbreiding van de beschikbare capaciteit. Helaas laat de fysieke capaciteit van beide complexen vrijwel geen uitbreiding meer toe. Het nieuwbouwproces op 6D is afgesloten. Gezien het feit dat indertijd door de Raad van Bestuur is besloten daar niet 4 multifunctionele operatiekamers te realiseren maar slechts 1 multifunctionele operatiekamer en een tweetal angiografiekamers, grotendeels te gebruiken door de afdeling Radiologie, zullen er slechts zeer beperkte mogelijkheden zijn tot uitbreiding van de capaciteit van het OK-complex. Het werkplekmanagement van de OK beziet de ontwikkelingen met betrekking tot

de beschikbare OK-capaciteit dan ook nog steeds met de nodige zorg.

Sinds twee jaar bestaat binnen het OK-complex de mogelijkheid om per dag drie tot vier postoperatieve patiënten te verzorgen die tot 24 uur na de ingreep intensieve bewaking nodig hebben. Deze zorg wordt verleend op de verkoever/PACU. In de praktijk blijkt het steeds moeilijker te worden om deze postoperatieve patiënten op de medium care of intensive care op te nemen ten gevolge van de daar bestaande capaciteitsproblemen. Echter ook met de mogelijkheid tot het opnemen van deze patiënten op recovery/PACU blijkt dat de behoefte aan postoperatieve bedden met intensive bewaking gedurende 12-24 uur na de ingreep regelmatig wordt overschreden. Er bestaat hier dan ook behoefte om het aantal uit te breiden tot 6 tot 8 bedden.

Voor alle bovengeschetste kwesties met betrekking tot capaciteit geldt in ieder geval ook dat met name de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel cruciaal is om deze problematiek het hoofd te bieden. Het blijft naar de mening van het werkplekmanagement OK dan ook cruciaal om voldoende in de opleiding van OK en verkoever/PACU personeel te investeren. Gezien de aantrekkende economie blijkt het steeds moeilijker om gekwalificeerd personeel aan te trekken, en de verwachting is dat de daardoor ontstane tekorten binnen niet al te lange tijd tot sessiereducties zal gaan leiden. Het waarschijnlijk van groot belang om op korte termijn de arbeidvoorwaarden voor zorgpersoneel in de UMC's op orde te brengen om te kunnen concurreren met andere sectoren.

dr. D.P. Veerman, med.hoofd OK

Zittingen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Electief	12.290	11.993	11.941	10.829	11.195	15.617
Niet-electief	3.414	3.387	3.480	3.384	3.360	3.864
TOTAAL	15.704	15.380	15.421	14.218	14.555	19.481

Zittingen per specialisme

Specialisme	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cardio-thoracale Chirurgie	749	911	919	827	788	774
Verloskunde en Gynaecologie	1.722	1.621	1.628	1.543	1.571	1.664
Heelkunde	3.223	2.950	2.841	2.546	2.511	2.584
Kinderchirurgie	624	636	632	583	587	608
Keel-, Neus- en Oorheelkunde	2.036	1.896	1.869	1.741	1.807	1.785
Mondziekten, Kaak- en Aangezichts chirurgie	546	469	520	433	440	442
Neurochirurgie	839	873	862	839	777	793
Oogheelkunde	1.443	1.469	1.426	1.165	2.560	2.284
Orthopedie	899	906	822	776	543	356
Plastische-, Reconstructieve- en Handchirurgie	937	923	1.008	945	838	1.149
Urologie	749	792	799	677	731	812
Diversen	1.937	1.934	2.095	2.140	1.402	6.230
TOTAAL	15.704	15.380	15.421	14.218	14.555	19.481

1.2. Polikliniek Anesthesiologie

Preoperatieve Screening

In 2017 zijn er ruim 8500 patiëntencontacten geweest. Van deze contacten kon ruim twintig procent volstaan met een telefonische screening. Van de patiënten die wel fysiek gescreend werden is een kleine zestig procent direct na het bezoek aan de indicatiesteller gezien. De overige veertig procent is op afspraak gezien. Ook in 2017 heeft er IC HoogRisiko overleg plaatsgevonden. Naast de vaste aanwezigheid van de operateur, intensivist en anesthesioloog is er een specialist ouderengeneeskunde bijgekomen. In 2017 zijn 37 patiënten besproken waarbij in zeven gevallen afgezien werd van de voorgestelde ingreep. In deze gevallen werden de risico's van de ingreep als te hoog ingeschat en ging of de geplande ingreep niet door of werd er tot een alternatieve, minder belastende behandeling besloten. In 2017 is er een start gemaakt met het screenen van patiënten door sedatie praktijk specialisten. Zij zijn begonnen aan een inwerk traject met als doel het draai-

en van een eigen spreekuur in 2018 waar zij zoveel mogelijk de patiënten die voor sedatie komen zullen screenen.

L.M.J. Janssen, med.hoofd POS

Pijnpoli

2017 is voor de afdeling anesthesiologie en de pijn-groep een bewogen jaar geweest met het overlijden van prof. dr. R. Perez. We verliezen met zijn voortijdig heengaan niet alleen een begenadigd onderzoeker van internationale allure binnen de pijn en palliatieve zorg, maar ook een ongelofelijke enthousiaste vriendelijke en positieve drijvende kracht binnen de afdeling. Een prachtig mens is helaas niet meer. Het heeft een grote leegte achtergelaten.

Het is ook het jaar waarin prof. dr. WA Zuurmond definitief met emeritaat is gegaan. Wouter is een van de meest vooraanstaande anesthesiologen en pijnspecialisten in Nederland en heeft heel veel betekent voor het onderzoek en de ontwikkeling van de pijngenees

kunde en palliatief zorg in eigen land en buitenland. We zullen ook zijn enorme kennis en drijvende kracht missen.

2017 is echter ook een jaar waarin enkele positieve ontwikkelingen zijn geweest. Karolina Szadek, anesthesioloog en pijnspecialist is gepromoveerd op het onderwerp: Sacroiliac joint pain: anatomy, diagnosis and treatment en is tevens geslaagd voor het pretentieuze internationale pijnexamen Fellow of Interventional Pain (FIPP). Dit heeft er voor gezorgd dat er momenteel vier FIPP gecertificeerde pijnspecialisten in het VUmc werkzaam zijn. Voorts werd de capaciteit voor pijn interventies verdubbeld. Er werd een nieuwe innovatieve echo aangeschaft, die het mogelijk maakt om diverse pijn interventies op een nieuwe, snellere en veiligere manier uit te voeren. Tevens is er een voorzichtige start gemaakt met verdergaande samenwerking met de afdeling pijn geneeskunde in het AMC.

R. Liebregts, med.hoofd Pijnpoli

1.3. Anesthesie- en sedatie sessies

In 2017 is er 1 sedatie praktijk specialist opgeleid. In 2017 is de opleiding tot sedatie praktijk specialist door het CZO erkend.

Budget voor opleiding en uitbreiding van ingrepen onder sedatie is opnieuw aangevraagd.

Ook uitbreiding voor de anesthesie sessies in 2018 is gewenst.

Deze uitbreiding is vooralsnog niet te realiseren vanwege een gebrek aan anesthesie medewerkers. De ingrepen die onder narcose buiten de OK gedaan worden zijn ECT's van de psychiatrie, nano knife procedure's van de interventie radiologie, LPBP's van de kindergeneeskunde, starre bronchoscopen van de longziekten, scopen door de kinder MDL, en diverse radiologische onderzoeken bij kinderen.

De vraag naar ondersteuning door sedatie neemt nog steeds toe.

De registratie van de ingrepen buiten de OK, sedatie en narcose, vindt volledig plaats in epic.

In 2017 zijn de sedaties met 2 sessies uitgebreid naar

8 sessies per week verdeeld over de afdeling MDL, cardiologie, longziekten en radiologie. Ook doen de SPS spreekuur op de POS.

De planning van de ingrepen buiten de OK is toegevoegd de sessieverdeling van de OK, het capaciteits orgaan is verantwoordelijk voor de verdeling van de ook de anesthesie en sedatie sessies.

De sedatie commissie heeft een eigen jaarverslag.

D.H. Thöne, coördinator anesthesiesessies

1.4. Mobiel Medisch Team

Het Mobiel Medisch Team, dat sedert mei 1995 gehuisvest is op het dak van VUmc, heeft als doel om complexe medisch specialistische zorg aan vitaal bedreigde buiten het ziekenhuis te leveren. Bij het vervullen van deze taak heeft de afdeling anesthesiologie sinds jaar en dag de regie en is 'hofleverancier' met betrekking tot de levering van MMT artsen.

Tevens levert de afdeling de Medisch Coördinator / Chief Doctor, welke medisch eindverantwoordelijk is voor de geleverde zorg tijdens deze operatie. In 2017 hebben er wat mutaties plaatsgevonden binnen de groep VUmc Anesthesiologen - MMT artsen. Collega Krage heeft afscheid genomen gezien het feit dat hij de functie van opleider heeft aanvaard en de collegae Colenbrander en Stens zijn, na een succesvolle inwerkperiode, toegetreden tot deze groep. Derhalve participeren er op dit moment 8 VUmc anesthesiologen - MMT artsen in deze, 13-koppige, groep. Verder heeft collega de Leeuw per 1 maart 2017 de functie van Medisch Coördinator / Chief Doctor overgenomen van collega Christiaans.

In 2017 is het MMT 3504 maal opgeroepen (gemiddeld 9,6 oproep per 24 uur). 3196 maal werd het MMT primair opgeroepen (91%, MMT wordt meegestuurd op basis van informatie verstrekt door melder) en in 308 maal (9%) werd het MMT opgeroepen door het ambulance team ter plaatse (secundaire oproep). 1557 oproepen hebben daadwerkelijk geleid tot een prehospital hulpverlening (cancelpercentage was 56%). De helikopter was in 64% van de gevallen het vervoermid-

del (MMT voertuig 36%). In 2386 gevallen (68%) betrof het een trauma gerelateerd incident een in de overige gevallen betrof het dus een non-trauma incident. Traditioneel is de meest uitgevoerde interventie door het MMT het toepassen van een endotracheale intubatie middels een zogenaamd 'rapid sequence induction'. Daarnaast zijn er in 2017 ook een aantal majeure chirurgische interventies in de vorm van een Clamshell Thoracotomie uitgevoerd. Als noviteit hebben wij in 2017 prehospital trombolysie geïntroduceerd en vanaf november 2017 beschikt het MMT over de mogelijkheid om prehospital erythrocytenconcentraten toe te dienen (projectleider collega Terra, chirurg - MMT arts en in zeer goede samenwerking met onze pro-actieve bloedbank). Gemiddeld 1 maal per week vond laatstgenoemde interventie plaats.

In 2017 is er hard gewerkt om meer vorm en inhoud te geven aan onze "Missie & Visie" voor de komende jaren. Kort samengevat zijn wij meer gaan focussen op de, door ons geleverde, kwaliteit van de complexe prehospital hulpverlening, zijn wij van mening dat onze expertise ten goede moet komen aan de kwaliteitsverbetering van de totale hulpverleningsketen (meer procesgericht dan interventie gericht) en willen wij ons meer inspannen om de samenwerking tussen de diverse MMT's in Nederland te intensiveren. In het kader van bovenstaande hebben wij maandelijkse (goedbezochte) MMT bijeenkomsten geïntroduceerd om o.a. casuïstiek met elkaar te delen ("Golden Hour" sessies), hebben wij een meer liberaal 'meevlieg-beleid' gehanteerd om ketenpartners inzicht te laten verschaffen m.b.t. onze werkwijze en hebben wij binnen het team contact personen bereid gevonden om de diverse Veiligheidsregio's te bezoeken en om deze relaties intensief te onderhouden. Om de samenwerking tussen de diverse MMT's te intensiveren heeft de Medisch Coördinator een aantal vergaderingen gehad met de andere Medisch Coördinatoren en hebben diverse MMT artsen diensten gedaan op andere stations. Als laatste hebben wij ook onze communicatie instrumenten in de vorm van de nieuwsbrief en de website nieuw leven ingeblazen. Wat verder ook in 2017 bijzonder veel aandacht heeft gekregen is het project "MMT - Grootschalige Geneeskundige Behandeling - Terrorisme Gevolg Bestrijding

o.l.v. collega Colenbrander. Er is intensief contact geweest met alle ketenpartners teneinde de rol van het MMT tijdens een dergelijk incident vast te stellen. Dit gaat zeker een passend vervolg krijgen in 2018. Qua opleiding heeft het MMT de volgende vaste opleidingsmomenten gehad: het snijzaal practicum voor de invasieve procedures en de grote multidisciplinaire oefening in de gemeente Zaanstad. Verder hebben we een simulatie dag (pilot) georganiseerd waarbij twee ambulance teams ook waren uitgenodigd. Naast de intensieve scenariotrainings op deze dag werd er ook onderwijs gegeven in luchtweg management en echografie. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat er drie simulatietrainingen in 2018 gehouden zullen gaan worden.

Qua wetenschap valt er te melden dat BRAINPROTECT in december 2017 haar laatste patiënt heeft geïnculdeerd. De MMT wetenschapscommissie o.l.v. collega Schober voerde de regie over alle studies binnen het MMT en multicenter studies waarbij het MMT Amsterdam betrokken bij is. Er zijn diverse papers gesubmit in 2017.

Dr. M.A. de Leeuw, Medisch Coördinator Lifeliner 1 Amsterdam

1.5. Bonaire

Sinds 01-01-2011 wordt er via de jumelage anesthesiologen uit VUmc en AMC uitgezonden om te werken in het Fundashon Mariadal ziekenhuis te Kralendijk, Bonaire.

Het betreft een ziekenhuis met 36 bedden, 6 special care bedden en een 2 tal verpleeghuis afdelingen. Er zijn poliklinieken van diverse specialismen, een poliklinische OK voor kleine verrichtingen en 1 grotere operatie kamer. Daar worden 2 dagen in de week heelkundige ingrepen gedaan, 1 dag gynaecologie en verloskunde en 2 dagen orthopedie met zo nu en dan een OK door een visiterende andere snijdend specialist uit Curacao of Aruba, zoals KNO of mondheeskunde. Het ziekenhuis wordt uitgebreid verbouwd. Zowel de polikliniek als de kliniek worden vernieuwd en uitgebreid. Voor de anesthesie is een werk kamer en een poli kamer voor de screening van patiënten ingericht. De verbouwing van de OK is afgerond; er zijn nu in 1 klein complex 2 volledig vernieuwde OK's in gebruik genomen.

In juni is de inspectie langs geweest in het ziekenhuis. Zie daarvoor het inspectie rapport. Ze waren onder de indruk van de veranderingen die er de afgelopen 5 jaar gerealiseerd zijn.

Sinds 2015 zijn er 3 anesthesiologen werkzaam op Bonaire. Dit om de OK, de pijnpoli, de SEH, trauma en reanimaties en overplaatsingen met de airambulance te kunnen bemannen. Deze positie wordt bij toerbeurt ingevuld door stafleden uit het VUmc en AMC.

Het ziekenhuis voorziet in alle opvang die er op het eiland geschiedt moet. De SEH is volledig vernieuwd en nu beter uitgerust om de reanimaties, zeer zieke patiënten en trauma patiënten op te vangen. Deze patiënten kunnen allen niet behandeld worden in het ziekenhuis zelf en moeten daarom overgeplaatst worden naar een ziekenhuis elders zoals Aruba, Colombia of Curacao. Hiervoor is een air ambulance ingericht, een learjet 35, waar ook grote afstanden mee overbrugd kunnen worden. Deze learjet is sinds eind 2017 niet meer in gebruik vanwege aanpassingen die er gedaan moeten worden om aan de laatste regelgeving te voldoen. Er wordt nu gebruik gemaakt

van een propellor vliegtuig in bruikleen. De vliegtijd is daarmee verdubbeld.

De meeste patiënten gaan naar Medellin of Bogota, maar ook van en naar Aruba en Curacao worden patiënten overgeplaatst. Deze vluchten worden begeleid door een senior flight nurse, een special of intensive care nurse en de anesthesioloog. De werkzaamheden van de anesthesioloog bestaan uit anesthesie op de OK, pijnbehandeling en palliatieve zorg, reanimaties, trauma en andere opvang op de SEH en als MMT. De anesthesioloog is verantwoordelijk voor de special care soms functionerend als intensive care en begeleidt soms hele zieke patiënten met de air ambulance naar een ziekenhuis elders. De diensten worden gedaan door de 3 aanwezige anesthesiologen.

In 2017 zijn Karolina Szadek, Ralf Krage, Lothar Schwarte, Xander van Waart, Wouter Lubbers, Edith van Zalingen, Caroline Bulte en Deirdre Thöne op Bonaire werkzaam geweest.

D.H. Thöne

Pijn en pijnbestrijding Bonaire

De afdeling Anesthesiologie biedt naast de huidige zorg ook chronische pijnbehandeling en geïntegreerde palliatieve zorg. Op dit moment worden de pijnartsen steeds vaker door de huisarts, neuroloog, oncoloog en andere specialisten benadert om chronische pijn bestrijding te begeleiden. Daardoor is het aantal van medische uitzendingen voor behandeling van chronische pijn afgenomen. Met name is sinds het beging 2017 mogelijk om minimaal invasieve pijn therapieën op Bonaire toe te passen. Op een OK staat een doorlichting tafel beschikbaar voor de pijnverrichtingen. Tevens is het mogelijk om RF en PRF behandelingen aan de patiënten te beiden. De meeste verrichtingen omvatten behandeling van de chronische mechanische lage rugpijn, radiculare pijn lumbaal en cervicaal, welke onder röntgen doorlichting plaats vinden. Tevens is er mogelijkheid om op de dagchirurgie echogeleide behandelingen toe te passen welke meestal perifere zenuw blokkades betreffen. Tijdens het uitvoeren van de blokkades worden pijnspecialisten ondersteund door de röntgen technicus die voor

de doorlichting zorgt en de anesthesie medewerkers die de radiofrequentie generator bedienen. Naast de invasieve behandelingen, zijn er ook behandelingen met de QUTENZA pleisters meerdere keren op de dagchirurgie afdeling toegepast. Daarvoor is een anesthesie medewerker geschoold en kan indien de pijnspecialist niet op Bonaire aanwezig is, onder indirecte supervisie van de anesthesioloog deze behandeling zelf uit te voeren.

Dankzij er twee anesthesie medewerkers sedatie specialist opleiding succesvol hebben afgerond, zijn er meer complexe verrichtingen zoals, sympaticus blokkade of coeliacus blokkade makkelijker en meest belangrijk patiënt vriendelijk worden toegepast. Patiënten worden niet alleen mondeling maar ook schriftelijk voor de behandelingen toegelicht. Dankzij de voorlichting ervaren patiënten minder angst voor de verrichtingen. Er bestaan al algemene folders in vier talen: Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans over de verrichtingen van de pijnpoli. De voorlichting van de huisartsen en andere specialisten gebeurt regelmatig tijdens de refereer avonden. Zo zijn er afgelopen jaar volgende voordrachten gehouden:

“Pulsed Radiofrequency Therapy on Bonaire” en “Low back pain: Follow the guidelines” door college Wartenberg uit het AMC.

“Pijngenezing of pijnbestrijding door middel van een

Fundashon Mariadal, Kralendijk, Bonaire

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
R. Krage												
K.M. Szadek												
A.I. van Waart												
D.H. Thöne												
W.D. Lubbers												
E. van Zalingen												
L.A. Schwarte												
K.M. Szadek												
C.S.E. Bulte												
F. van Dehn												

pijnblokkade? Uitleg over de interventies, patiënten selectie, bijwerkingen en complicaties. “ en “Introductie Hospice op Bonaire” door collega Szadek uit het VUmc.

De huisartsen en de thuiszorg benaderen ons actief indien er vragen over pijnbestrijding en palliatieve zorg bij hun patiënten zijn. Dit gebeurt nog onregelmatig maar wij verwachten met het verder opbouwen van de chronische pijn polikliniek en de palliatieve zorg dat deze contact nauwer wordt. Het is wel mogelijk om palliatieve sedatie toe te passen. Indien noodzakelijk is anesthesioloog/pijnspecialist daarvoor benadert en na een gezamenlijke consult met de huisarts bij de patiënt thuis en in de toekomst ook in de Hospice Bonaire wordt deze behandeling gestart. Een keer per maand vindt een multidisciplinaire overleg rugpijn plaats. Hierbij zijn de collegae neuroloog, psychiater/psycholoog, pijn specialist en de fysiotherapeuten aanwezig. Patiënten worden door de specialisten op tijd voorgedragen waarbij ook een duidelijke vraag aan de MDO groep gesteld wordt, zodat iedereen zich kan voorbereiden.

Er is een toestemming van de Zorg Verzekering Kantoor Bonaire om TENS behandelingen op Bonaire toe te passen. Na vele maanden overleg is er besloten dat de Best Care winkel de uitleg, uitleen en het verkoop op zich neemt. De TENST scholing heeft al plaats gevonden en binnenkort kunnen de eerste TENS apparaten aan de patiënten uitgeleend worden.

2. Onderwijs / Opleiding

2.1. Onderwijs- en opleidingscommissie

De opleidingscommissie is verantwoordelijk voor de organisatie en coördinatie van alle onderwijs- en opleidingsaspecten voor en door de afdeling Anesthesiologie en komt iedere twee maanden bij elkaar. Het doel is de continue verbetering van de kwaliteit van de opleiding en het onderwijs waarbij ook de wetenschappelijk vorming van de AIOS een rol speelt. De afdeling streeft er naar om een van de beste opleidingen in Nederland aan te bieden aan jonge hoog gemotiveerde top talenten. Het Handboek Opleiding Anesthesiologie

VUmc is herzien. Met dit handboek willen we een lokale leidraad geven. Naast de landelijke opleidingsstructuur, wordt het onderwijs en de beoordelingen beschreven en voorbeelden van de gebruikte formulieren getoond. Daarnaast worden er een aantal praktische handleidingen en instructies voor AIOS en docenten gegeven. Het opleidingsplan sluit aan bij het landelijke gemoderniseerde opleidingsplan dat door de werkgroep Modernisering Curriculum Anesthesiologie opgesteld werd.

2.2. Besprekingen, lesprogramma en stages

DAGELIJKS GENERAAL RAPPORT

Doel:	Overdracht van patiënten die tijdens de dienst of bij het wisselen van de dienst nog onder de hoede van de afdeling anesthesiologie vallen, mededelingen van de leiding van de afdeling, bespreking van de dagelijkse agenda.
Frequentie:	Iedere ochtend van 7:30 – 7:45
Spreker:	Dienstdoende AIOS

PROBLEEMOPLOSSENDE OVERDRACHT

Doel:	Bespreking van de problemen en complicaties tijdens het OK programma van die dag en het bespreken van complexe patiënten die zullen worden geopereerd op de volgende dag.
Frequentie:	Iedere maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 16:30 – 17:00
Sprekers:	Aanwezige AIOS en stafleden

COMPLICATIEBESPREKING

Doel:	Bespreking van complicaties binnen de anesthesiologie en intensive care.
Frequentie:	Iedere 2e donderdag van de maand van 17:00 – 19:30 uur
Sprekers:	Stafleden en AIOS Anesthesiologie en Intensive Care

REFEREEROCHTEND

Doel:	Thema ochtend waarop literatuur en klinische inzichten ten aanzien van een voor de anesthesiologie relevant onderwerp worden besproken.
Frequentie:	Maandelijks tijdens OK-werkoverleg van 7:30 – 9:00 uur
Sprekers:	Eén staflid en twee AIOS

RESEARCHBESPREKING

Doel:	Bespreking van lopend onderzoek binnen de afdeling.
Frequentie:	Iedere 4e woensdag van de maand van 17:00 – 18:00 uur
Sprekers:	Stafleden en AIOS

STUURGROEP WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK ANESTHESIOLOGIE

Doel:	Bespreking van lopend onderzoek binnen de afdeling.
Frequentie:	Iedere 3e maandag van de maand van 17:00 – 18:00 uur
Sprekers:	Afdelingshoofd en researchgroep

AIOS / OPLEIDER-OVERLEG

Doel:	Bespreking van lopende zaken binnen de opleiding op het gebied van o.a. stages, onderwijs en wetenschap.
Frequentie:	Iedere 2e woensdag van de maand van 16:30 – 17:30 uur
Sprekers:	Opleider, plv. opleider, AIOS en stafmedewerker opleiding

AIOS / STAF-OVERLEG

Doel:	Bespreking van lopende zaken binnen de opleiding op het gebied van o.a. stages, onderwijs en wetenschap.
Frequentie:	Iedere 3 maanden
Sprekers:	Opleider, plv. opleider, AIOS en staf Anesthesiologie

STRATEGIEBIJENKOMST AIOS ANESTHESIOLOGIE

Op 22 juni werd in Zandvoort de strategiebijeenkomst AIOS Anesthesiologie gehouden. O.a. werd de toekomst van de anesthesiologie besproken, het nieuwe opleidingscurriculum en door de AIOS ingebrachte punten. De dag eindigde met een BBQ.

Pgo-onderwijs jaar 1 en 2

Elke woensdagmiddag vindt het PGO-onderwijs jaar 1 en 2 aan de AIOS plaats. De eerste twee uur wordt besteed aan onderwijs ten behoeve van het Online Assessment (OLA) en EDAIC examen van The European Society of Anaesthesiology (ESA). Dit onderwijs wordt verzorgd door de AIOS zelf, waarbij hoofdstukken uit de examenstof worden voorbereid en gepresenteerd aan alle aanwezige AIOS en een staflid. Tijdens deze presentaties worden regelmatig kritische vragen gesteld door zowel de stafleden als AIOS waarbij met name gelet wordt op de praktische en klinische consequentie van de behandelde theorie. Het tweede deel van elke woensdagmiddag wordt besteed aan probleem gestuurd onderwijs (PGO). Hierbij wordt aan de hand van een door de taskforce PGO van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie vastgestelde casus door een groep AIOS een probleem geanalyseerd en uitgewerkt. Deze groepen worden begeleid door een staflid c.q. tutor die als taak heeft het hele proces te sturen.

Tevens vindt er twee keer per jaar anatomisch onder-

wijs plaats in de snijzaal waar de bovenste- en onderste extremiteiten en rug worden behandeld. De AIOS bezoeken iedere drie maanden Hospice Kuria waar ze onderwijs krijgen in de pijn- en palliatieve zorg. 1x per maand wordt er onderwijs gegeven in samenwerking met de afdeling anesthesiologie van het AMC. De eerste jaars AIOS krijgen dan wisselend onderwijs of in het VUmc of AMC. Ditzelfde geldt voor de tweede jaars AIOS Anesthesiologie van het VUmc en AMC.

Capita selecta jaar 4 en 5

Het Capita Selecta jaar 4 en 5 vindt om de twee weken op donderdagmiddag plaats. Hierbij worden anesthesierelevante aandachtspunten voor het anesthesiebeleid bij patiënten met specifieke aandoeningen besproken. Het onderwijs zal de AIOS op het landelijke NVA-examen voorbereiden en de start als specialist. Actuele richtlijnen en landelijke protocollen zullen tevens besproken worden.

Datum	Onderwerp	AIOS	Opleider
12.01.2017	•Anesthesie bij brandwonden •Anesthesie bij oogoperaties	De Groene / Brinkman	Loer
26.01.2017	•Current Status of Neuromuscular Reversal and Monitoring •TURP •Cricoiddruk	Sipkens / Gjaltema	Loer
09.02.2019	•Update Perioperatieve Antibiotica” (1e spreker: dr. Edgar Peters, Internist-infectioloog-acute geneeskunde) •“Catheterinfecties bij regionale anesthesie en het effect van profylactische antibiotica” •“Best practice” rond perioperatieve infectiepreventie	Koning / Albersen	Schwarte
23.02.2017	•Acute kidney injury •STOP BANG, OHS, Sleep	Knaake / Van der Zwan	Loer
16.03.2017	•ICU (muscle weakness) •Intracraniale bloeding (neurological outcome, intracranial haemorrhage)	A. Van den Berg / Bruins	Loer
23.03.2017	•Trauma and transfusion •Hemodynamic monitoring, new sepsis definition	Keur-De Man / Jonker	Loer
06.04.2017	•Preventie pulmonaal belaste patiënt •Preoperatieve cardiale complicaties	Both / De Vos	Van den Berg
20.04.2017	•Anesthesie bij pulmonale hypertensie voor niet-cardiochirurgische ingrepen •Anesthesie bij patiënten met hartklepafwijkingen voor niet-cardiochirurgische ingrepen	Bossers / De Wit	Van den Berg
04.05.2017	•Intoxicaties •Brandwonden	Geenen / Barbalinardo	Loer
18.05.2017	•Stolling	Pascha / Both	Boer
01.06.2017	Kinderanesthesiologie 1. Fysiologie / hemodynamiek 2. Syndroom van Down	Sipkens / Norel	Van den Berg
15.06.2016	•Aorta klep stenose •PPP ventilatie	Olde Dubbelink / Meesters	Loer
29.06.2016	•URI •Thema 2: Update neurotoxicity en lidocaine	Van der Zwan / Koning	Loer
07.09.2017	•Robot assisted laparoscopic operations •Postoperative pulmonary complications	Schellekens / Nicia	Loer
21.09.2017	•Pharmacokinetic and -dynamic •Non-opioid analgesics plus effect of anesthesia type	De Vos / Kim	Loer
03.10.2017 (was 5/10)	•Postoperatieve pijn •Diepe verslapping	Pascha / Both	Loer
19.10.2017	•diepe sedatie •toxiciteit van lokaal anesthetica en lipid resuscitation	Valk / Albersen	Loer
02.11.2017	•Neuromuscular reversal and monitoring •Antagoneren van Dabigatran in spoed situaties	Jonker / Barbalinardo	Loer
30.11.2017	•Stolling	Knaake / De Groene	Boer
14.12.2017	•Long recruitment •toxiciteit van lokaal anesthetica en lipid resuscitation	Van Norel / De Wit	Loer

Stages AIOS

Opleidingscluster VUmc

Ten behoeve van het “perifere” tweede jaar is een zogenaamd opleidingscluster door perifere ziekenhuizen en het VU medisch centrum geformeerd. De vertegenwoordigers van de ziekenhuizen voeren ieder kwartaal overleg over de voortgang van de stages en de individuele AIOS.

Westfries Gasthuis, Hoorn

Opleider: R. van Beek

Westfriesgasthuis	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
N. Witsen												
R. Bijl												
M. Verhagen												
D. Papazova												

Spaarne ziekenhuis, Hoofddorp

Opleider: C.W.P. van der Hoeven

paarne ZIEKENHUIS	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
A. Bouwhuis												
E.C. van Turenhout												
D. Westhoff												
R. Gigengack												
M. Petri												

Noordwest Ziekenhuisgroep, Alkmaar

Opleider: H.S. Traast

Noordwest Ziekenhuisgroep	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
P.L. Hennink												
M. Pel												
G. Beck												
L. Simon												

OLVG West, Amsterdam

Opleider: dr. S. van Kralingen

olvg	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
P. Thewissen												
T. Alberts												
J. Schouwenburg												

Zaans Medisch Centrum, Zaandam

Opleider: dr. A. Royakkers

zaans medisch centrum	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
I. Versteijlen												
O. van den Bosch												
R. Alvarez-Jiménez												

Stage intensive care

Tijdens het derde jaar van de opleiding tot anesthesioloog worden de AIOS 12 maanden in het specialisme intensive care opgeleid, waarvan een maand op de Kinder-IC.

Afdeling Intensive Care Volwassenen en Medium Care, VUmc

Opleider: prof.dr. A.R.J. Girbes
Afdeling Intensive Care Kinderen, VUmc
Opleider: dr. D.G. Markhorst

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
M.M. Kim												
K.T.E. Olde Dubbelink												
S. Barbalinardo												
M.I. Meesters												
J.M.C. Postema												
R.P. Garnier												
F.L.I.M. van der Ven												
J. Haitsma												
D.M. van Mechelen												
K. Smeijsters												
R.C. Burggraaff												
J. Gutteling												
A. Bouwhuis												
P. Hennink												
N. Witsen												
R. Bijl												
E. van Turenhout												
P. Thewissen												
I. Versteijlen												

Pijnstage

Afdeling Anesthesiologie, VUmc

Opleider: prof.dr. W.W.A. Zuurmond

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
A. Van Norel												
A. Bruijns												
A. Schellekens												
I. Geenen												
S. Nicia												
R. van der Zwan												
L. de Vos												
L. de Groene												
N. Koning												
B. Bossers												
J. Albersen												
M. Meesters												
R. Garnier												
M. Both												

Verdiepingsmodule

In het 5e jaar van de opleiding anesthesiologie volgt de aios gedurende 6 maanden één verdiepingsmodule.

Algemene Anesthesiologie (coördinatoren: prof.dr. S.A. Loer en dr. R. Krage)

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D

Anesthesiologie Cardio / thorax / vaat (coördinatoren: J.W.A. Romijn en S.K. Kamminga)

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
C.S.E. Bulte												
J.R.C. Schreinemakers												

Kinderanesthesiologie (coördinatoren: C.J. Hoedemaker en C. Eickhoff)

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
M. Pascha												
A. Brinkman												
Y. Jonker												
M. Valk												
V. Knaake												
R. van der Zwan												

Pijn & Palliatieve Zorg (coördinatoren: B. Huisman en dr. K. Szadek)

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
K. van Deutekom												
P. de Wit												

Urgentiegeneeskunde (coördinatoren: M. de Leeuw en G. Franschman)

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D

Intensive Care Volwassenen (coördinator: prof.dr. A.R.J. Girbes)

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
N. Verstoep												
P. Schraeverus												
A. Bruins												

2.3. Refereerbijeenkomsten, complicatiebesprekingen en State of the Art-lecture

Refereerbijeenkomsten

In 2017 werden de volgende refereerbijeenkomsten gehouden voor de stafleden, AIOS en anesthesiologen in de regio. Geaccrediteerd met 2 punten.

Datum	sprekers	titel
18-01-2017	Marleen Both Marcella Pel o.l.v. S. Dettwiler	MH of MH-like reacties: wie zijn at risk.
06-03-2017	Diana Papazova Lisette de Vos o.l.v. M. de Leeuw	Anesthesie: wat kost het eigenlijk? En wat is de invloed van ziekenhuisfusie.
05-04-2017	Lizzy de Groene Rolf Gigengack o.l.v. M. Erwtman	Mag het wat meer zijn? Adjuvantia aan lokaal anesthesie.
24-05-2017	Nick Koning Jasper Schouwenburg o.l.v. R. Colenbrander	Vasopressoren bij hemorrhagische shock. Wondkatheters voor postoperatieve pijn.
27.06.2017	Annefleur Petri Madelous Valk o.l.v. D. Helfferich	Bronchoscopie bij een kind met verdenking corpus alienum. "Gewoon een beetje narcose geven!?"
28.07.2017	Ricardo Alvarez Jiménez o.l.v. Y.-M. Lai	Postoperatieve cognitieve achteruitgang: kunnen we het voorkomen?
29.08.2017	Lotte Simon o.l.v. H. Romijn	Management of direct oral anticoagulants-associated bleeding in the trauma patient.
28.09.2017	Harm-Jan de Grooth Jonne Postema o.l.v. S. Kamminga	Thema: introductie Journal Club nieuwe stijl.
14.11.2017	Jasper Koolwijk Melissa Kim o.l.v. C. Boer	CPR: Man vs machine Borstcompressie bij zuigelingen; another finger tricks?
15.12.2017	Milou Verheul o.l.v. B. Huisman	Longprotectief beademen

Complicatiebesprekingen

Naast de dagelijkse besprekingen van complicaties, incidenten en problemen organiseert de afdeling maandelijkse complicatiebesprekingen waar met name interdisciplinaire aspecten uitvoerig besproken worden. Deze besprekingen worden met de even maanden gezamenlijk georganiseerd met de Intensive Care Volwassen. Het doel van de complicatiebespreking is te leren van elkaars inzichten door het bespreken van complicaties die recentelijk op de

operatiekamers, binnen het MMT en op de IC hebben plaatsgevonden. Aan de bespreking werd deelgenomen door stafleden, AIOS en fellows van beide afdelingen. Een complicatie wordt gepresenteerd door een stafid en een AIOS/fellow. Het karakter van de complicatiebespreking is strikt vertrouwelijk. De bespreking vindt maandelijks plaats en er is ruimte voor 1 of 2 casussen. In 2017 zijn o.a. de volgende casussen in de complicatiebespreking aan de orde geweest:

Datum	Sprekers	titel
12-01-2017	J.M. Huitink	Airway Management Complicaties VUmc: resultaten en conclusies van een prospectief onderzoek
24-01-2017	F. van Dehn	Een patiënt met achalasia
09-02-2017 met IC	N. Verstoep I. Winkler	Op de grens van oud en nieuw! Ernstige pulmonale hypertensie – change of plan!
09-03-2017	E..M. Koopman	Kleine patiënten, grote problemen?
13-04-2017 Met IC	C. Bulte P. Schraeverus	SURPASS bij postmortale niertransplantatie: Sign-in voor patiënt én nier. Can intubate, cannot ventilate.
08-06-2017 Met IC	Erik Lust Van Norel	Consult op de chirurgie; niet alleen benauwdheid bij de patiënt. Spinaal versus supra-tentoriale issue. Een mistige casus...
14-09-2017	Steven Nicia Jenny Vieveen	Een overschot aan complementen Een benauwde halszaak
12-10-2017	Fleur van de Ven Robin Walburgh Schmidt	Dipidolor overdosis? On demand ischaemie met enzymstijging. Vragen om problemen?
09-11-2017	Deirdre Thöne	9/11. Wat doe je als een crisis zich aandient?
14-12-2017	Aneya van den Blink Xander van Waart	ALERT! Stolsel in patiënt, bloeding in communicatie. "Even CSF aftappen".

State of the Art-Lecture

datum	Spreker	Onderwerp
13-02-2017	S. Loer	Historische beschouwingen over de intra-operatieve beademing
16-02-2017	A. Van den Berg	Chordotomie
04-04-2017	G. Franschman	Pre- en intrahospitale behandeling van ernstig schedel hersenletsel.
19-04-2017	L. Schwarte	Intoxications
09-05-2017	A. van Norel	Chronificatie van postoperatieve pijn

2.4. Simulatieonderwijs met ADAM

ADAM 2017

Na een succesvol in 2016 was de uitdaging om in 2017 het niveau te behouden en zo mogelijk te verbeteren. Terugkijkend kan gezegd worden dat beiden doelen behaald werden.

Interne trainingen:

Anesthesie en OK Teams: Om het wederzijdse begrip aan beide kanten van het doek te vergroten worden beide teams regelmatig samen getraind. Zowel vakinhoudelijke zaken als communicatie komen tijdens deze training aan bod.

Anesthesie introductie dagen: In 2017 zag een nieuwe vorm van introductie voor de nieuwe AIOS het licht. Nadat wij jaren een format hadden waarbij de nieuwe aios één dag in de eerste week en twee dagen in de 6de week van de opleiding hadden, wordt deze cursus nu in vijf dagen gedaan in de eerste weken van de opleiding. Tijdens deze dagen wordt een scala aan onderwerpen besproken variërend van de inhoud van de opleiding, afspraken binnen de afdeling tot het prikken van een epiduraal en het uitvoeren van een Rapid Sequence Intubation. Ook het belang van teamwerk en CRM komen ter sprake. Doel is om de beginnende AIOS zo handvatten te bieden om zo snel mogelijk prettig en veilig aan de slag te kunnen gaan.

AIOS Sessies: De AIOS sessies vormen nog altijd het kloppend hart van het ADAM simulatie centrum. Gedurende een dag worden scenario's getraind met onderwerpen die aansluiten bij het niveau van AIOS. Bij de debriefing wordt zowel het medisch inhoudelijke aspect van de casus alsmede CRM en teamwork besproken. Het doel is dat elke AIOS die actief is op de operatiekamers een keer per jaar deelneemt aan deze sessie. Ook in 2017 werd dit doel gehaald. Wij verheugen ons in het feit dat we gedurende deze sessies steeds vaker mogen rekenen op de aanwezigheid van een anesthesiemedewerker. Dit voegt niet alleen veel toe aan de training voor de AIOS, maar biedt zo ook een mogelijkheid voor de anesthesiemedewerker (in opleiding) om van deze lessen te leren.

Kinderanesthesie: Een ander vast onderdeel van de simulatiekalender zijn de kinderanesthesiesessies. Deze cursus wordt sinds jaar en dag enorm door onze AIOS gewaardeerd. Ook in 2017 konden deze dagen naar tevredenheid worden georganiseerd..

De TEAMS trainingen: In 2017 nam Micha Erwtman de rol van Ralf Krage over als Medisch Programmaleider van het onderdeel acute simulatietraining. Ook in 2017 werd het aantal en soort training weer uitgebreid. Leuk is om hierbij te vermelden is dat het initiatief vaak vanaf de afdelingen zelf kwam met specifieke verzoeken om bepaalde complexe team situaties te trainen. De trainingen vonden zowel in het simlab als op locatie plaats.

TOST (training obstetrische spoed en trauma): De ADAM simulatie groep assisteert al sinds 2011 met de organisatie van de TOST trainingen door de afdeling gynaecologie. Ook dit jaar kon deze cursus weer twee maal worden aangeboden.

ALS training: (Advanced Life Support) Al sinds 1999 wordt deze cursus georganiseerd voor alle leden van het reanimatieteam (AIOS anesthesie, cardiologie, interne geneeskunde en anesthesie medewerkers). Gedurende deze training worden de deelnemers voorbereid om zelfstandig in hun rol te kunnen functioneren binnen dit team. De training bestaat sinds 2016 uit een door de ERC (European Resuscitation Council) gecertificeerde training van 2 dagen en een VUmc-procedure gerelateerde training van 1 dag. Het aantal deelnemers dat geen deel uitmaakt van het ziekenhuis-reanimatieteam stijgt als gevolg van de ERC- certificering, met name doordat deze certificering in een aantal curricula als verplichting wordt gesteld.

Kindergeneeskunde: De afdeling kindergeneeskunde organiseert verschillende trainingen voor de eigen aios. Een van de trainingen is puur bedoeld voor de net beginnende aios Kindergeneeskunde waarin opvangprocedures getraind worden. Andere training richt zich op de behandeling van het acuut zieke kind waarbij zowel de medisch-inhoudelijke aspecten als

wel communicatie aan bod komen. Sinds 2016 zijn expliciete CRM trainingen voor de volledige medische- en verpleegkundige staf van de kinderafdelingen. De training vindt in het geheel plaats in het ADAM Simlab waarbij scenariotrainingen een essentieel onderdeel vormen.

Recovery: De verpleegkundigen van de recovery trainen regelmatig in het ADAM simlab. Ook zijn er hierbij speciale dagen waarbij aandacht wordt besteedt aan kinderen.

Externe trainingen

SAMT: De luchtwegcursus die al sinds 2011 door het ADAM team en de collega's van de Icarus wordt georganiseerd kon in het afgelopen jaar helaas slechts 1 maal gehouden worden. Voor 2018 staan er weer 2 uitverkochte cursussen op de agenda.

ADAM summer school: Ook in 2017 organiseerden wij, samen met de MFVU en IFMSA een summer school voor internationale medische studenten. Van de vele aanmeldingen hadden uiteindelijk 20 studenten vanuit de hele wereld het geluk om mee te mogen doen. Gedurende de week werd er onderwijs gegeven over vele aspecten van acute zorg, werd er geoefend met technische vaardigheden als infuus prikken en intuberen en werden er acute scenario's geoefend op de simulator. Naast dit prikkelende programma hadden de studenten de kans om Amsterdam te leren kennen. Ook dit jaar was het weer een groot succes.

ILS-training: (Immediate Life Support) Sinds de erkenning van onze trainingen door de ERC in 2016 is er een training gestart die de vaardigheden van de reanimatieteamleden 2-jaarlijks onderhoud. De training wordt vooral gevolgd door Anesthesiemedewerkers en verpleegkundigen van de Spoedeisende Hulp.

De ADAM familie

2017 was een succesvol simulatiejaar dankzij de volgende mensen: Ralf Krage, Dick van Groeningen, Douglas Helfferich, Jürgen Dertinger, Jenny Vieveen, Saskia Dettwiler, Caroline Eickhoff, Sjoerd Greuters,

Bas van den Berg, Renske Colenbrander, Nico Schluter, Phi-Vu Dong, Kay Kistemaker, Fresthe Sijani, Maxime Kleine en Micha Erwtman.

dr. R. Krage, M. Erwtman, D. van Groeningen

2.5. College's en practica

De inbreng van de afdeling Anesthesiologie in de bachelor en master van VUmc-compas is in 2017 gecontinueerd, en de afdeling leverde daarmee een belangrijke bijdrage aan het facultaire onderwijs. Daarnaast heeft Prof.dr. C. Boer haar functie als opleidingsdirecteur van de Cardiovascular Research Master voortgezet, en is zij tevens betrokken bij de herziening van de academische vorming van geneeskundestudenten binnen de minoren geneeskunde en leerlijn Academische Vorming in de nieuwe bachelor- en masterstructuur. In de tabel vindt u een weergave van de onderwijstaken van de afdeling Anesthesiologie. Prof.dr. R.S.G.M. Perez is als coördinator wetenschappelijke stages betrokken bij de Commissie Wetenschappelijke Stages van de faculteit geneeskunde.

3. Onderzoek

Onderwijsactiviteit	Studie	Docent
Tutoren / mentoren	VUmc-compas	dr.ing. C.E. van den Brom, prof.dr. R.S.G.M. Perez, drs. M. Griffioen, mw. N.E. Dekker
Vice-coördinator en weekdocent Homeostase	VUmc-compas 1e jaar	dr. D.P. Veerman
Stagecoördinator	VUmc-compas master fase	prof.dr. R.S.G.M. Perez
Stagebegeleider	VUmc-compas	prof.dr. R.S.G.M. Perez
Weekdocent Ziektegedrag	VUmc-compas 1e jaar	prof.dr. W.W.A. Zuurmond
Weekdocent Levensfase tot en met de dood	VUmc-compas 2e jaar	prof.dr. W.W.A. Zuurmond
College Pijnbehandeling bij patiënten met kanker	VUmc-compas 2e jaar	Drs. B.A.A. Huisman
Docent Werking van het Zenuwstelsel	VUmc-compas 3e jaar	prof.dr. W.W.A. Zuurmond
College CRPS blok Pathologie	Bewegingswetenschappen	prof.dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez
College Pijnbehandeling bij patiënten met kanker	VUmc-compas 2e jaar	Drs. B.A.A. Huisman
Introductie anesthesiologie	VUmc-compas 3e jaar	dr. J.M. Huitink
Infuusprikken, BLS en ATLS	VUmc-compas M1	dr. R. Krage
De human factor en patiëntveiligheid	VUmc-compas M1	dr. R. Krage
Anesthesiologie terugkomdag	VUmc-compas M2	dr. R. Krage
Stagebegeleider	VUmc-compas, HP, HLO	dr. C.E. van den Brom
Programmadirecteur	Cardiovascular Research master	prof.dr. C. Boer
Begeleidingsgroep Academische Vorming	Geneeskunde M15	prof.dr. C. Boer
CuCo minor Translational Sciences in Medicine	Geneeskunde B15	prof.dr. C. Boer
Stagebegeleider	VUmc-compas, ZIGMA, HP	prof.dr. C. Boer

3.1. Ontwikkelingen in 2017

De afdeling Anesthesiologie richt zich op vier onderzoekslijnen: Pijn, Pijnbestrijding & Palliatieve Zorg, Acute Zorg, Perioperatieve Zorg en Luchtwegmanagement. De onderzoeksstructuur van de afdeling was als volgt opgebouwd:

Pijn, Pijnbestrijding & Palliatieve Zorg	prof.dr. W.W.A. Zuurmond Prof.dr. R.S.G.M. Perez
Perioperatieve Zorg	prof.dr. C. Boer dr.ing. C.E. van den Brom
Acute Zorg	dr. P. Schober
Luchtweg management	dr. J.M. Huitink

Subsidies

In 2017 werden de volgende subsidies of andere vormen van ondersteuning verkregen voor onderwijs en onderzoek:

Aanvrager	Naam en Verstrekker	Bedrag
Dr.ing. C.E. van den Brom	Levi-Montalcini Award ESICM	€ 20,000
Dr.ing. C.E. van den Brom	Young Investigator Grant	€ 50,000

3.2. Perioperatieve geneeskunde

De onderzoekslijn Perioperatieve Geneeskunde richt zich op 3 hoofdthema's:

1. Weefselperfusie
2. Bloedmanagement
3. Postoperatief herstel

Weefselperfusie

Het wetenschappelijk onderzoek naar weefselperfusie stoornissen binnen de anesthesiologische setting vindt onder leiding van dr. Charissa van den Brom plaats in het Experimental Laboratory for Vital Signs (ELVIS) dat is gehuisvest binnen de afdeling Fysiologie in het O|2 gebouw. Binnen het ELVIS laboratorium wordt samen met Anoek van Leeuwen (research analyst) dierexperimenteel onderzoek uitgevoerd naar

de rol van vaatlekkage in microcirculatoire perfusiestoornissen in de context van hartchirurgie en hemorragische shock. Voor het onderzoek binnen de hartchirurgische context kreeg drs. Nicole Dekker een persoonlijke beurs van de Nederlandse Hartstichting om haar promotie af te ronden. Daarnaast werd in het kader van het Chinees-Nederlandse samenwerkingsprogramma een Chinese promovenda aangetrokken (drs. Si Yu Tian). Het ELVIS lab werkt samen met een Engels onderzoeksgroep waarbij bloedsamples van patiënten met shock nader worden onderzocht op het gebied van endotheliale verstoringen.

Parallel aan het experimentele onderzoek vinden klinische projecten plaats waarin weefselperfusie centraal staat. Deze trajecten richten zich op weefselperfusie tijdens abdominale chirurgie (drs. Jurje Stens), nieuwe imaging technieken voor weefselperfusie (drs. Arnoud Bruins, drs. Diederik Geboers), de consequenties van obesitas op weefselperfusie (drs. Chantal Boly), en de relatie tussen hypovolemie en postoperatieve complicaties (drs. Anne Bouwhuis). In 2017 heeft de eerste promotie binnen deze onderzoekslijn plaatsgevonden (dr. Nick Koning).

Bloedmanagement

De afdelingen anesthesiologie en cardiothoracale chirurgie spelen een toonaangevende rol in Europa op het gebied van bloedmanagement tijdens hartchirurgie. Onder het voorzitterschap van prof.dr. Christa Boer is de nieuwe EACTS/EACTA richtlijn voor bloedmanagement tijdens hartchirurgie tot stand gekomen. Dr. Michael Meesters was lid van deze richtlijncommissie, en promoveerde in 2017 op onderzoek naar stollings-testen en protamine management. Het tweede promotietraject binnen deze onderzoekslijn richt zich op heparine management (drs. Dennis Veerhoek).

Postoperatief herstel

De intraoperatieve periode wordt gezien als een relatief veilige periode, waarin de zorg tot een kwalitatief hoog niveau is geoptimaliseerd. Toch ontwikkelen veel patiënten nog steeds complicaties in het postoperatieve traject. Binnen de TRACE studie

wordt onderzoek gedaan naar de rol van de anesthesioloog in het postoperatieve traject, waarbij wordt aangenomen dat het verbeteren van de organisatie van het postoperatieve traject kan bijdragen aan minder complicaties (drs. Annick Stolze). Naast de TRACE studie doet drs. Hugo Touw onderzoek naar nieuwe diagnostica voor postoperatieve complicaties, waaronder long ultrasound en remote monitoring. Een derde promotieonderzoek richt zich op de relatie tussen preoperatieve prediabetes en postoperatieve uitkomsten, wat wordt uitgevoerd door drs. Floris van Raalten in samenwerking met Saeeda Beg.

3.3. Pijn, Pijnbestrijding en Palliatieve Zorg

De onderzoeksprojecten binnen de onderzoekslijn Pijn, Pijnbestrijding en Palliatieve Zorg, zijn ondergebracht bij de onderzoeksthema's van het onderzoeksinstituten, te weten Musculoskeletal Health (EMGO+) (Chronische pijn), Quality of Care (EMGO+) (Palliatieve Zorg) en Revalidatie (MOVE) (Coördinatie van bewegen). Binnen de onderzoekslijn Pijn, Pijnbestrijding en Palliatieve Zorg van de afdeling anesthesiologie werd in 2017 verder bijgedragen aan ontwikkeling van (internationaal geaccepteerde) meetinstrumenten ter diagnostiek en het meten van ziektebeloop bij het Complex Regionaal Pijn Syndroom (CRPS). Zowel nationaal als internationaal is bijgedragen aan onderzoek op het gebied van de palliatieve zorg en de chronische pijnbestrijding. De focus op van dit onderzoek ligt in de identificatie van faciliterende en belemmerende factoren voor ziektebeloop en adequate zorg. In samenwerking met CRPS UK Clinical and Research Network en andere internationale partners werd samengewerkt aan de ontwikkeling van een dataset voor het complex regionaal pijn syndroom. De dataverzameling voor het onderzoek wordt uitgevoerd samenwerking met de afdeling maatschappelijke gezondheidszorg van het Erasmus MC en de afdeling medische Ethiek naar het managen van medicatie in de laatste levensfase is in 20167 voortgezet. Ook de dataverzameling voor projecten over de demarcatie van de terminale fase (in samenwerking met het hospice Kuria), en de

incidentie en prevalentie en behandeling van pijn bij patiënten met dementie werden in samenwerking met de ACTA, afdeling verpleeghuisgeneeskunde en afdeling klinische psychologie en neuropsychologie van de Vrije Universiteit in 2017 voortgezet.

3.4. Acute Zorg

In 2017 heeft het onderzoek binnen de Acute Zorg zich met name gericht op de prehospitalische zorg (BRAIN-PROTECT; drs. Bas Bossers) en metabole- en stollingsstoornissen bij patiënten met traumatisch schedelhersenletsel. Dit heeft geresulteerd in de promotie van dr. S.E. Dekker.

3.5. Luchtwegmanagement

Het onderzoek van de VUmc Airway Management Research Group houdt zich met name bezig met innovatieve luchtwegmanagementtechnieken. Er worden nieuwe producten in studieverband getest en er worden nieuwe oxygenatie technieken ontwikkeld. De camera in tube intubatie techniek die in VUmc ontwikkeld is, is onderzocht bij patiënten en op de snijzaal om aan te tonen dat deze methode wellicht gebruikt kan worden om intratracheale positie van de tracheale tube aan te tonen tijdens reanimaties in plaats van het capnogram. We houden ons met name ook bezig met patiënt veiligheid en hebben in 2016 de resultaten gepubliceerd van een prospectieve studie in VUmc naar complicaties en problemen die zich voordoen tijdens luchtwegmanagement op de operatiekamers. Dit VUmc format is inmiddels ook in andere ziekenhuizen gebruikt om inzicht te krijgen in de problemen en de patiëntveiligheid te vergroten. In 2016 is begonnen met THRIVE: transnasal humidified respiratory ventilatory exchange oxygenatie. Dit wordt toegepast rondom wakkere flexibele intubaties en voor intubaties van patiënten met morbide obesitas.

3.6. Promoties

Mw. dr. Simone E. Dekker

Traditional and pharmacologic resuscitation in traumatic brain injury: targeting inflammatory and hemostatic pathways

VU, 8 Mei 2017

Promotores: Prof.dr. C. Boer. Co-promotores: dr. P. Schober, prof.dr. H.B. Alam.

Dr. Nick J. Koning

Protection of the microcirculation during cardiac surgery with cardiopulmonary bypass

VU, 23 June 2017

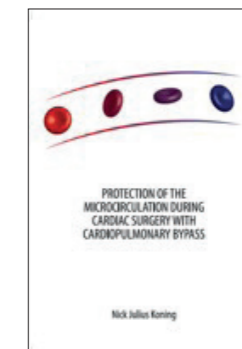
Promotores: Prof.dr. C. Boer, Prof.dr. C. Baufreron. Co-promotores: dr. A.B.A. Vonk, dr. G.P. van Nieuw Amerongen

Dr. Michael I. Meesters

Enhanced hemostasis management strategies in cardiac surgery

VU, 7 December 2017

Promotores: Prof.dr. C. Boer, prof.dr. S.A. Loer. Co-promotores: dr. A.B.A. Vonk.

4. Samenwerkingsverbanden

Stichting Kuria

Het Hospice Kuria biedt palliatieve zorg aan een specifieke doelgroep. De bewoners zijn ongeneeslijk ziek en hebben een relatief korte levensverwachting. In 2006 is het Hospice Kuria gestart met het leveren van dagbehandeling voor palliatieve zorg. De afdeling anesthesiologie stelt expertise ter beschikking in de vorm van consulten en bereikbaarheid van een anesthesioloog met ervaring op het gebied van pijnbestrijding. Prof.dr. W.W.A. Zuurmond is lid van de raad van bestuur en medisch directeur van het hospice Kuria. Dr. R.S.G.M. Perez treedt als onderzoekscoördinator voor in het hospice uitgevoerd onderzoek op (prof.dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez, drs. B. Huisman).

Expertisecentrum Palliatieve Zorg Amsterdam (EPZ)

Het EPZ is een multidisciplinair samenwerkingsverband van onderzoekers en behandelaars op het gebied van de palliatieve zorg binnen Amsterdam. Het doel van kenniscentrum is kennis te genereren en uit te dragen op het gebied van de palliatieve zorg, teneinde de behandeling van patiënten in de terminale fase te kunnen verbeteren (prof.dr. R.S.G.M. Perez, drs. B. Huisman, drs. W.J.J. Jansen - coördinator EPZ).

Amsterdam Cardiovascular Sciences

De onderzoekslijnen Perioperatieve Zorg (prof.dr. C. Boer en dr. C.E. van den Brom) en Acute Zorg (dr. P. Schober) zijn ingebed in het Amsterdam Cardiovascular Sciences (ACS) samenwerkingsverband met het AMC. Binnen ACS werken we samen met de afdelingen Cardio-thoracale chirurgie, Fysiologie, Intensive Care Volwassenen, Cardiologie, Orthopedie, Heelkunde, Endocrinologie, Pathologie en Intensive Care Kinderen.

Cancer Center Amsterdam

Het CCA/V-ICI is het onderzoeksinstituut van VUmc waarin onderzoek op het gebied van de oncologie en immunologie is ondergebracht. Onderzoek op het gebied van oncologische pijnbestrijding en palliatieve zorg van de afdeling anesthesiologie is in dit instituut ondergebracht (prof.dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Amsterdam Public Health

Het onderzoek ondergebracht bij het Amsterdam Public Health instituut richt zich op de eerste lijn en maatschappelijke gezondheidszorg, met speerpunten op het gebied van chronische ziekten en veroudering. Onderzoek op het vlak van de palliatieve zorg is ingebed in het programma Quality of Care. Daarnaast is hier ook het onderzoek naar benigne pijnklachten van de afdeling anesthesiologie ondergebracht onder het thema *Musculoskeletal Health*. (prof.dr. R.S.G.M. Perez, dr. K.M. Szadek, drs. S. Boogaard, drs. S. Delwel, drs. T. Binnekade, drs. J. Arevalo). In 2012 is een samenwerking opgestart met de groep van prof. dr. W. Van Mechelen en dr. E. Verhagen naar de incidentie van een verstoord suikermetabolisme in de obese patiëntenpopulatie die een operatie moet ondergaan (prof.dr. C. Boer, prof.dr. S.A. Loer), en project gesubsidieerd door ZonMw Preventie. Dit project is 31 december 2017 afgerond.

Amsterdam Movement Sciences

In samenwerking met de faculteit bewegingswetenschappen en de TU Delft is in 2009 subsidie verkregen voor een onderzoek naar de effecten van closed loop perturbaties op de spiercontrole en proprioceptie bij patiënten met lage rugpijn (prof. dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez, drs. M. Griffioen).

ACTA/GGZ Ingeest/Ouderengeneeskunde VUmc/ Klinische Neuropsychologie VU.

In een samenwerkingsverband met verschillende partners is in 2012 subsidie verkregen voor een onderzoek gericht op de prevalentie, diagnostiek en behandeling van pijn bij mensen met dementie. Drie promovendi zijn in dit project betrokken, waarvan twee (drs. T. Binnekade en drs. S. Delwel) mede worden begeleid door de afdeling anesthesiologie (prof. dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Cardio-thoracale chirurgie

De afdelingen anesthesiologie en cardio-thoracale chirurgie hebben een structurele samenwerking op het gebied van hemostase, microcirculatie en extracorporele circulatie (prof.dr. C. Boer, dr. A.B.A. Vonk, drs. J.W.A. Romijn, drs. J.R. de Jong, dhr. L.J.M.

van Barneveld, dhr. R. Haumann, drs. D. Veerhoek en dr. M.I. Meesters).

Afdeling Intensive Care Volwassenen VUmc

De samenwerking op het gebied van onderzoek met de Intensive Care Volwassenen is in 2017 voortgezet (dr. A.M. Spoelstra, dr. P.R. Tuinman, dr. P. Elbers en prof.dr. A.R.J. Girbes), en heeft geleid tot een aantal gezamenlijke publicaties op het gebied van perioperatieve en acute zorg (prof.dr. C. Boer).

Mobiel Medisch Team

Binnen het project BRAIN-PROTECT is samenwerking gezocht met het helikopter mobiel medisch team (dr. P. Schober, drs. S.M. Bossers).

Afdeling Heelkunde

In 2017 is de samenwerking met de afdeling Heelkunde (prof.dr. H.J. Bonjer) gecontinueerd, onder andere binnen de TRACE studie.

Afdeling Fysiologie

De inbedding van het perioperatief onderzoek binnen het laboratorium voor Fysiologie is in 2017 geïntensiveerd en er is samenwerking gezocht met prof.dr. P.L. Hordijk. Het experimenteel laboratorium voor vitale functies (ELVIS) is verhuisd naar het O|2 gebouw en wordt aangestuurd door dr. C.E. van den Brom.

Consortia / Platforms

NeuroSIPE (System Identification and Parameter Estimation, Diagnostic tools for neurological disorders, STW)

NeuroSIPE is een samenwerkingsverband tussen Nederlandse (technische) universiteiten en UMC's met als doel diagnostische instrumenten te ontwikkelen voor neurologische aandoeningen. In dit kader is de afdeling anesthesiologie betrokken bij het Qdisc onderzoeksproject (prof.dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez).

IMDI Core NeuroControl (Innovative Medical Devices Initiative)

IMDI omvat acht - door de internationale onderzoeksgemeenschap goedgekeurde - Centers of Research

Excellence (CoREs). De afdeling anesthesiologie is founding father van een van deze CoREs, NeuroControl. Het onderzoek binnen NeuroControl richt zich op het ontwikkelen van instrumenten om neuroplasticiteit te exploiteren voor preventie en behandeling van chronische neurologische aandoeningen (prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Platform Pijn en Pijnbestrijding

Het Platform Pijn en Pijnbestrijding is een op een initiatief van het SamenwerkingsVerband Pijn-disciplines (SWVP) en het ministerie van VWS opgericht platform, waarin vertegenwoordigers van landelijke patiëntenverenigingen, beroepsverenigingen van medici, paramedici en andere organisaties binnen de gezondheidszorg participeren die betrokken zijn bij pijn en pijnbestrijding. Doel van het Platform is de coördinatie en onderlinge afstemming van pijn en pijnbestrijding in Nederland op een dusdanige manier, dat het platform uiteindelijk als een landelijk aanspreekpunt voor alle betrokkenen op het gebied van pijn en pijnbestrijding (inclusief de overheid) kan fungeren. Prof.dr. W.W.A. Zuurmond is voorzitter van dit platform (prof.dr. W.W.A. Zuurmond).

BRAIN-PROTECT

De database voor het BRAIN-PROTECT project dat in 2011 is gestart is in 2017 verder aangevuld. Voor BRAIN-PROTECT bestaat een structurele samenwerking tussen de mobiele medische teams en ambulancediensten. In 2014 werd een subsidie verkregen van Achmea ter ondersteuning van het verzamelen van onderzoeksdata en uitbreiden van de onderzoeksdatabase (dr. P. Schober, drs. S.M. Bossers, drs. K. van Almkerk, drs. H.M.T. Christiaans, prof. dr. C. Boer).

OPERA

In 2015 is het OPERA consortium opgericht in samenwerking met prof.dr. G.J. Scheffer (Anesthesiologie UMCN) en prof.dr. W.F. Buhre (Anesthesiologie MUMC+). Binnen dit consortium wordt onderzoek gedaan naar de effectiviteit van epidurale analgesie en perioperatieve complicaties (prof.dr. C. Boer).

TRACE

Binnen de TRACE studiegroep is in 2016 onderzoek worden opgestart naar de toegevoegde waarde van een anesthesiologische visite in de postoperatieve periode ten aanzien van complicaties en outcome. De TRACE studie is opgezet in samenwerking met prof.dr. W.F. Buhre (Anesthesiologie MUMC+) en prof. dr.dr. M.W. Hollmann (Anesthesiologie AMC) en partners uit 5 perifere ziekenhuizen (prof.dr. C. Boer).

Samenwerking nationaal

Sectie Pijnbestrijding Anthonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis Amsterdam

Samen met de sectie Pijnbestrijding van het AVL is onderzoek voorgezet naar verschijnselen van neuropathische pijn (gemeten middels Quantitative Sensory Testing) en de effecten van gepulste radiofrequente laesies bij post-mastectomie pijn (prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Afdeling Anesthesiologie Westfriesgasthuis Hoorn

In samenwerking met dr. J.P. Hering lopen er verschillende onderzoeksprojecten binnen de perioperatieve zorg en de chronische pijnbestrijding in het Westfries gasthuis te Hoorn (prof.dr. C. Boer, prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Afdeling Anesthesiologie en Apotheek Zaans Medisch Centrum

De afdeling anesthesiologie werkt samen met de afdeling anesthesiologie in een onderzoek de effecten van twee spinaalanesthetica. (prof.dr. C. Boer, Dr. M.A. de Leeuw).

Afdelingen Anesthesiologie en Medische Ethiek UMC St. Radboud

In samenwerking met het UMC St. Radboud afdeling Medische Ethiek subsidie een ZonMw subsidie vindt onderzoek plaats naar medicatiemanagement in de laatste levensfase (Medilast). (prof. dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez, drs. B. Huisman, drs. J. Arevalo).

Afdeling Anesthesiologie Maastricht Universitair Medisch Centrum

Sinds 1 juli 1998 bestaat er facultaire overeenkomst die een samenwerking beoogt tussen de medische faculteiten van het VUmc en het Academisch Ziekenhuis Maastricht. Binnen deze samenwerkings-overeenkomst valt ook de samenwerking met het pijnbehandelcentrum van het MUMC. Hier wordt samengewerkt op het gebied van onderzoek en onderwijs op het gebied van de chronische en oncologische pijnbestrijding (prof. dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg Erasmus MC

Dit betreft een samenwerkingsverband waarin de praktijkvoering van de palliatieve sedatie in Nederland (Amsterdam Rotterdam Sedatie (AMROSE) onderzoek) en medicatiemanagement in de laatste levensfase wordt onderzocht (Medilast). (prof. dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez, drs. B. Huisman, drs. J. Arevalo).

Integraal Kankercentrum Nederland – locatie Amsterdam IKNL

Het IKNL levert een bijdrage aan het bevorderen van de kwaliteit van de oncologische en palliatief terminale zorg. Er bestaat samenwerking op het gebied van onderzoek en patiëntenzorg (prof. dr. W.W.A. Zuurmond, prof.dr. R.S.G.M. Perez, drs. W.J.J. Jansen - tevens coördinator Netwerk Palliatieve Zorg Amsterdam-Diemen).

UMC Groningen

In samenwerking met dr. M. Van Meurs en drs. R. Jongman wordt onderzoek gedaan naar de rol van vaatlekkage tijdens microcirculatoire perfusiestoornissen na hartchirurgie en hemorrhagische shock (dr. C.E. van den Brom, prof.dr. C. Boer). Daarnaast vindt samenwerking plaats op het gebied van pulsatiele bloedstroom tijdens hartchirurgie met prof. T.W.L. Scheeren (prof.dr. C. Boer).

Samenwerking internationaal

University of Birmingham en King's college hospital London, UK

In samenwerking met dr. S. Hutchings en drs. D. Naumann wordt onderzoek gedaan naar endotheliale barriere functie in traumatische hemorrhagische

shock patiënten (dr. C.E. van den Brom).

ESA Clinical Trial Network

De afdeling participeerde in verschillende multicenter onderzoeken (LAS VEGAS, PROBESE, NECTARINE) die worden ondersteund door het ESA Clinical Trial Network (prof.dr. C. Boer).

ISOS

Participatie in de ISOS international Surgical Outcomes studie van prof.dr. R. Pearse (prof.dr. C. Boer).

Balchrist Klinik and Horten Center Universität Zurich, Zwitserland (dr. F. Brunner, prof. dr. L. Bachmann)

De afdeling anesthesiologie werkt hier samen in het kader van een landelijk prospectief cohort voor CRPS I (prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Royal National Hospital for Rheumatic Diseases Bath, Groot-Brittanie (Prof. C. McCabe)

Onderzoekssamenwerking internationale studie definitie herstel en ontwikkelen van een core dataset bij CRPS-1 (prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Johannes Gutenberg Universität Mainz, Duitsland (prof. F. Birklein)

Onderzoekssamenwerking anti-inflammatoire behandeling van CRPS I (prof.dr. R.S.G.M. Perez).

Special Interest Group "Complex Regional Pain Syndrome" (IASP)

Prof.dr. R.S.G.M. Perez fungeert hierin als voorzitter.

International Research Consortium CRPS (IRC) (prof. N. Harden, Dr. G. Bennet, prof. S. Bruehl, prof. C. McCabe).

Betrokken bij oprichting en ontwikkeling internationaal platform voor onderzoek op het gebied van CRPS (prof.dr. R.S.G.M. Perez)

EFIC

Prof.dr. R.S.G.M. Perez maakt deel uit van een Europese task force voor het ontwikkelen van Europese richtlijnen voor CRPS.

Université d'Angers, Angers, France (prof.dr. C. Baufreton)

Het microcirculatie onderzoek wordt in samenwerking met de universiteit van Angers uitgevoerd (dr. N.J. Koning, prof.dr. C. Boer, dr. A.B.A. Vonk).

I.R.C.C.S. Policlinico San Donato, Milano

Participatie in de GIFT trial die zich richt op DO2 als perfusietarget bij hartchirurgie samen met Prof.dr. M. Ranucci (prof.dr. C. Boer).

University of Ottawa Civic and General Hospital, Ottawa, Canada

Samenwerking onderwijs airway management met dr. Eipe (dr. J.M. Huitink)

Royal Melbourne Hospital, Melbourne, Australia

Samenwerking airway management onderwijs met prof.dr. Segal and dr. Walpole (dr. J.M. Huitink)

Peter MacCallum Cancer Center, Melbourne, Australia

Samenwerking cancer anaesthesia research en onderwijs met prof.dr. Riedel (dr. J.M. Huitink)

Royal Marsden Hospital London, Engeland

Samenwerking cancer anaesthesia research en onderwijs met dr. Wigmore (dr. J.M. Huitink)

Royal National Nose, Ear and Throat Hospital London, Engeland

Samenwerking airway management research THRIVE met dr. Patel en dr. Nouraei (dr. J.M. Huitink)

Inselspital Bern, Switzerland

Onderzoek en onderwijs airway management. Airway Management complications project en Difficult Airway Research Collaboration met prof.dr. Greif end r. Theiler (dr. J.M. Huitink)

Hamad Medical Corporation, Doha, Qatar

Samenwerking airway management research en onderwijs met dr. Shallik en prof.dr. Marcus (dr. J.M. Huitink)

5. Publicaties en boekbijdragen

SCI papers 2017

- AHMAD T, BOUWMAN RA, GRIGORAS I, ALDECOA C, HOFER A, HOEFT A, HOLT P, FLEISHER LA, BUHRE W, PEARSE RM. ON BEHALF THE INTERNATIONAL SURGICAL OUTCOMES STUDY (ISOS) GROUP (BOER C*).**
Use of failure-to-rescue to identify international variation in postoperative care in low-, middle- and high-income countries: a 7-day cohort study of elective surgery.
Br J Anaesth 2017;119:258-66
- AREVALO-RODRIGUEZ I, MUÑOZ L, GODOY-CASASBUENAS N, CIAPPONI A, AREVALO JJ, BOOGAARD S, ROQUÉ I FIGULS M.**
Needle gauge and tip designs for preventing post-dural puncture headache (PDPH).
Cochrane Database of Systematic Reviews 2017;4:CD010807
- BLUTH T, TEICHMANN R, KISS T, BOBEK I, CANET J, CINNELLA G, DE BAERDEMAEKER L, GREGORETTI C, HEDENSTIERNA G, HEMMES SN, HIESMAYR M, HOLLMANN MW, JABER S, LAFFEY JG, LICKER MJ, MARKSTALLER K, MATOT I, MÜLLER G, MILLS GH, MULIER JP, PUTENSEN C, ROSSAINT R, SCHMITT J, SENTURK M, SERPA NETO A, SEVERGNINI P, SPRUNG J, VIDAL MELO MF, WRIGGE H, SCHULTZ MJ, PELOSI P, GAMA DE ABREU M; PROBESE INVESTIGATORS.; AND THE PROTECTIVE VENTILATION NETWORK (PROVENET). (*BOER C)**
Protective intraoperative ventilation with higher versus lower levels of positive end-expiratory pressure in obese patients (PROBESE): study protocol for a randomized controlled trial.
Trials 2017;18:202
- BRUNNER F, BACHMANN LM, PEREZ RSGM, MARINUS J, WERTLI MM.**
Relationship between painful swelling after an initiating event and the development of Complex Regional Pain Syndrome 1 during follow-up: 1-year prospective cohort study.
Eur J Pain 2017;21:1611-17
- BULTE CS, BOER C, HARTEMINK KJ, KAMP O, HEIJMANS MW, LOER SA, DE MARCHI SF, VOGEL R, BOUWMAN RA.**
Myocardial microvascular responsiveness during acute cardiac sympathectomy induced by thoracic epidural anesthesia.
J Cardiothor Vasc Anaesth 2017;31:134-141
- CNOSSEN MC, POLINDER S, ANDRIESEN TM, VAN DER NAALT J, HAITSMA I, HORN J, FRANSCHMAN G, VOS PE, STEYERBERG EW, LINGSMA H.**
Causes and Consequences of Treatment Variation in Moderate and Severe Traumatic Brain Injury: A Multicenter Study.
Crit Care Med 2017;45:660-669
- DEES MK, GEIJTEMAN ECT, DEKKERS W, HUISMAN BAA, PEREZ RSGM, VAN ZUYLEN L, VAN DER HEIDE A, VAN LEEUWEN E.**
Perspectives of patients, close relatives, nurses, and physicians on end-of-life medication management.
Pall Support Care 2017;14:1-10
- DEKKER SE, DE VRIES HM, LUBBERS WD, VAN DE VEN PM, TOOR EJ, BLOEMERS FW, GEERAEDTS LMG JR, SCHOBER P, BOER C.**
Lactate clearance metrics are not superior to initial lactate in predicting mortality in trauma.
Eur J Trauma Emerg Surg 2017;43:841-851
- DELWEL S, BINNEKADE TT, PEREZ RSGM, HERTOOGH CMPM, SCHERDER EJA, LOBBEZOO F.**
Oral health and orofacial pain in older people with dementia: a systematic review with focus on dental hard tissues.
Clin Oral Invest 2017;21:17-32
- DIECKMANN P, PATTERSON M, LAHLOU S, MESMAN J, NYSTRÖM P, KRAGE R**
Variation and Adaptation: Comments on learning from good performance in simulation training
Advances in Simulation, 2017, 2:21
- DIELEMAN JM, DE WIT GA, NIERICH AP, ROSSEEL PM, VAN DER MAATEN JM, HOFLAND J, DIEPHUIS JC, DE LANGE F, BOER C, MOONS KG, VAN HERWERDEN LA, TIJSSEN JG, KALKMAN CJ, VAN DIJK D.**
Long-term outcomes and cost-effectiveness of high-dose dexamethasone for cardiac surgery: a randomised trial.
Anaesthesia 2017;72:704-713
- FROKLAGE FE, POSTNOV A, YAQUB MM, BAKKER E, BOELLAARD R, HENDRIKSE NH, COMANS EF, SCHUIT RC, SCHOBER P, VELIS DN, ZWEMMER J, HEIMANS JJ, LAMMERTSMA AA, VOSKUYL RA, REIJNEVELD JC.**
Altered GABAA receptor density and unaltered blood-brain barrier [11C] flumazenil transport in drug-resistant epilepsy patients with mesial temporal sclerosis.
J Cereb Blood Flow Metab 2017;37:97-105
- GOLLA SSV, TIMMERS T, OSSENKOPPELE R, GROOT C, VERFAILLIE S, SCHELTENS P, VAN DER FLIER WM, SCHWARTE L, MINTUN MA, DEVOUS M, SCHUIT RC, WINDHORST AD, LAMMERTSMA AA, BOELLAARD R, VAN BERCKEL BNM, YAQUB M.**
Quantification of Tau Load Using [18F]AV1451 PET.
Mol Imaging Biol 2017;19:963-971
- GRIEP LM, VAN BARNEVELD LJ, SIMONS AP, BOER C, WEERWIND PW.**
Impact of Distinct Oxygenators on Pulsatile Energy Indicators in an Adult Cardiopulmonary Bypass Model.
Artif Organs 2017;41:E15-E25
- GRIEVE S, PEREZ RSGM, BIRKLEIN F, BRUNNER F, BRUEHL S, HARDEN RN, PACKHAM T, GOBEIL F, HAIGH R, HOLLY J, TERKELSEN A, DAVIES L, LEWIS J, THOMASSEN I, CONNETT R, WORTH T, VATINE J-J, MCCABE C.**
Recommendations for a first Core Outcome Measurement set for complex regional Pain syndrome Clinical sTudies (COMPACT).
Pain 2017;158:1083-1090
- HARDEN RN, MAIHOFNER C, ABOUSAAD E, JEAN-VATINE J-J, KIRSLING A, PEREZ RSGM, KURODA M, BRUNNER F, STANTON-HICKS M, MARINUS J, VAN HILTEN JJ, MACKKEY S, BIRKLEIN F, SCHLERETH T, MAILIS-GAGNON A, GRACIOSA J, CONNOLY SB, DAYANIM D, MASSEY M, HADAS F, LIVSHITS A, BRUEHL S.**
A prospective, multi-site, international validation of the CRPS severity score (CSS).
Pain 2017;158:1430-36
- HARMSEN AM, GIANNAKOPOULOS G, FRANSCHMAN G, CHRISTIAANS H, BLOEMERS F.**
Limitations in Prehospital Communication Between Trauma Helicopter, Ambulance Services, and Dispatch Centers.
J Emerg Med 2017;52:504-512
- NATIONAL CONSENSUS ON COMMUNICATION IN PREHOSPITAL TRAUMA CARE, THE DENIM STUDY.**
Harmsen AMK, Geeraedts LMG Jr, Giannakopoulos GF, Terra M, Christiaans HMT, Mokkink LB, Bloemers FW.
Scand J Trauma Resusc Emerg Med. 2017;25:67.
- HUITINK JM.**
Airway management guidelines: Why do we look backward when we have to look forward?
Trends Anesth Crit Care 2017;13:3-5
- HUITINK JM, LIE PP, HEIDEMAN I, JANSMA EP, GREIF R, VAN SCHAGEN N, SCHAUER A.**
A prospective, cohort evaluation of major and minor airway management complications during routine anaesthetic care at an academic medical centre.
Anaesthesia 2017;72:42-48
- HUNG OR, MCKEEN D, HUITINK J.**
In reply: In defense of succinylcholine.
Can J Anaesth 2017;64:107-108
- KAHAN BC, KOULENTI D, ARVANITI K, BEAVIS V, CAMPBELL D, CHAN M, MORENO R, PEARSE RM**

- (*BOER C); INTERNATIONAL SURGICAL OUTCOMES STUDY (ISOS) GROUP. Critical care admission following elective surgery was not associated with survival benefit: prospective analysis of data from 27 countries. *Intensive Care Med* 2017;43:971-979
23. KEET SW, BOER C. Can non-standardised, simplified autonomic function tests be used for risk profiling in the anaesthesia population? *Eur J Anaesth* 2017;34:845-46
24. KOETSIER E, MAINO P, PEREZ RSGM. Efficacious Dorsal Root Ganglion Stimulation for Painful Small Fiber Neuropathy: a Case Report. *Pain Phys* 2017;20:E459-E463
25. KRAGE R, ZWAAN L, TJON SOEI LEN L, KOLENBRANDER MW, VAN GROENINGEN D, LOER SA, WAGNER C, SCHOBER P. Relationship between non-technical skills and technical performance during cardiopulmonary resuscitation: does stress have an influence? *Emerg Med J* 2017;34:728-33
26. LOGGERS SAI, KOEDAM TWA, GIANNAKOPOULOS GF, VANDEWALLE E, ERWTEMAN M, ZUIDEMA WP. Definition of hemodynamic stability in blunt trauma patients: a systematic review and assessment amongst Dutch trauma team members. *Eur J Trauma Emerg Surg* 2017;43:823-833
27. LOGGERS SA, GIANNAKOPOULOS GF, VANDEWALLE E, ERWTEMAN M, BERGER F, ZUIDEMA WP. Preoperative chest radiographs in hip fracture patients: is there any additional value? *Eur J Orthop Surg Traumatol* 2017;27:953-959
28. MAINO P, KOETSIER E, PEREZ RSGM. Intrathecal pump refills, pocket fills and symptoms of drug overdose: a prospective, observational study comparing the injected drug volume versus the drug volume effectively measured inside the pump. *Neuromodulation* 2017;20:733-39
29. MANSOR MS, YAQUB M, BOELLAARD R, FROKLAGE FE, VRIES A, BAKKER ED, VOSKUYL RA, ERIKSSON J, SCHWARTE LA, VERBEEK J, WINDHORST AD, LAMMERTSMA A. Parametric methods for dynamic 11C-Phenytoin PET studies. *J Nucl Med* 2017;58:479-483
30. MEESTERS MI, KONING NJ, ROMIJN JW, LOER SA, BOER C. Clinical decision versus thromboelastometry based fresh frozen plasma transfusion in cardiac surgery. *Br J Anaesth* 2017;118:458-459
31. MEESTERS MI, VON HEYMAN C, BOER C. Administration of fibrinogen concentrate during cardiac surgery. *JAMA* 2017;317:2550-51
32. MEESTERS MI & BOER C. A critical note on protamine use in carotid endarterectomy. *J Vasc Surg* 2017;66: 967-8
32. PEERDEMAN S, NAUTA K, DOORNAERT P, BOTH L, VAN TOL M, KRAGE R. The TeAMS-program - A novel multidisciplinary-interprofessional training program, results of the first year Quality in Primary Care (2017) 25 (6): 379-385
33. RETTIG, TC, PEELEN LM, GEUZEBROEK GS, VAN KLEI WA, BOER C, VAN DER VEER JW, HOFLAND J, VAN DE GARDE EMW, NOORDZIJ PG. Impact of intraoperative hypotension during cardiopulmonary bypass on acute kidney injury after coronary artery bypass grafting. *J Cardiothorac Vasc Anaesth* 2017;31:522-528
34. SCHOBER P, BOSSERS SM, DONG PHI-VU, BOER C, SCHWARTE LA. What Do Anesthesiologists Know about p Values, Confidence Intervals, and Correlations: A Pilot Survey. *Anesth Res Pract* 2017: 4201289
35. SCHOBER P, SCHWARTE LA. Put pressure on the cricoid pressure. *Emerg Med J* 2017;34:128
36. SCHOBER P, KARAGOZOGLU KH, LOER SA, SCHWARTE LA. Postoperative Airway Obstruction by a Bone Fragment. *Case Rep Anesthesiol* 2017;2017:4381819
37. SCHOBER P, BOSSERS SM, SCHWARTE LA. Intracranial Hematoma Detection by Near Infrared Spectroscopy in a Helicopter Emergency Medical Service: Practical Experience. *Biomed Res Int* 2017;2017:1846830
38. STENS J, HERING JP, VAN DER HOEVEN CW, BOOM A, TRAAST HS, GARMERS LE, LOER SA, BOER C. The added value of cardiac index and pulse pressure variation monitoring to mean arterial pressure-guided volume therapy in moderate risk abdominal surgery (COGUIDE): a pragmatic multicentre randomised controlled trial. *Anaesthesia* 2017;72:1078-87
39. SZAKMANY T, DITAI J, KIROV M, PROTSENKO D, OSINAKE B, VENARA A, DEMARTINES N, HUBNER M, PEARSE RM, PROWLE JR (*BOER C); INTERNATIONAL SURGICAL OUTCOMES STUDY (ISOS) GROUP. In-hospital clinical outcomes after upper gastrointestinal surgery: Data from an international observational study. *Eur J Surg Oncol* 2017;43:2324-2332
40. THE LAS VEGAS INVESTIGATORS (BOER C*). Epidemiology, Practice of Ventilation and Outcome for Patients at Increased Risk of Postoperative Pulmonary Complications (LAS VEGAS) – an Observational Study in 29 Countries. *Eur J Anaesth* 2017;34:492-507
41. TOUW HR, VERHEUL MH, TUINMAN PR, SMIT JE, THÖNE D, SCHOBER P, BOER C. Photoplethysmography respiratory rate monitoring in patients receiving procedural sedation and analgesia for upper gastrointestinal endoscopy. *J Clin Monitor Comput* 2017;31:747-754
42. VAN DEN BROM CE, BOER C, VAN DEN AKKER R, LOER SA, BOUWMAN RA. Reducing caloric intake prevents ischemic injury and myocardial dysfunction and affects anesthetic cardioprotection in type 2 diabetic rats. *J Diab Res* 2017; 2017:4126820
43. VAN OSCH D, DIELEMAN JM, BUNGE JJ, VAN DIJK D, DOEVENDANS PA, SUYKER WJ, NATHOE HM; DEXAMETHASONE FOR CARDIAC SURGERY STUDY GROUP. (BOER C*). Risk factors and prognosis of postpericardiotomy syndrome in patients undergoing valve surgery. *J Thorac Cardiovasc Surg* 2017;153:878-885
44. VEERHOEK D, GROEPENHOFF F, VAN DER SLUIJS MG, DE WEVER JW, BLANKENSTEIJN JD, VONK AB, BOER C, VERMEULEN CF. Individual differences in heparin sensitivity and their effect on heparin anticoagulation during arterial vascular surgery. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2017;54:534-41
45. VOGT M, VAN GERWEN DJ, LUBBERS W, VAN DEN DOBBELSTEEN JJ, HAGENAARS M. Optimal Point of Insertion and Needle Angle in Neuraxial Blockade Using a Midline Approach: A Study in Computed Tomography Scans of Adult Patients. *Reg Anesth Pain Med* 2017;42:600-608
46. WHITAKER D, BRATTEBØ G, TRENKLER S, VANAGS I, PETRINI F, AYKAC Z, LONGROIS D,

6. Voordrachten

LOER SA, GASZYNSKI T, SIPYLAITE J, COPACIU E, CERNY V, AKESON J, MELLIN-OLSEN J, ABELA C, STECHER A, KOZEK-LANGENECKER S, RÄTSEP I; EUROPEAN SECTION AND BOARD OF ANAESTHESIOLOGY OF THE UEMS.

The European Board of Anaesthesiology recommendations for safe medication practice: First update.

Eur J Anaesthesiol 2017;34:4-7

Boekbijdragen

1. DE GROOTH H, SCHRAVERUS P, WELBERS P.

Chapter 64: Laboratory Tests: Blood Gases, Anion Gap, and Strong Ion Gap.

Ronco et al. Critical Care Nephrology (2017)

2. DIECKMANN P, PATTERSON M, LAHLOU S, MESMAN J, NYSTRÖM P & KRAGE R.

Variation and adaptation: learning from success in patient safety-oriented simulation training (2017). *Advances in Simulation. Advances in Simulation*, vol. 2, pp. 21

3. MURPHY MF, HUITINK JM.

Chapter 1: Evaluation of the Airway. In: Hung's Difficult and failed airway management.

McGraw-Hill Medical Third Edition (2017)

Nationale publicaties

1. DE BOER MP, NICIA S, KOLFF Q.

A man with black blood.

Ned Tijdschr Geneesk 2017;161:D815

2. GEIJTEMAN EC, TEMPELMAN MA, DEES MK, HUISMAN BA, PEREZ RS, VAN ZUYLEN L, VAN DER HEIDE A.

Overbodige medicatie stoppen vlak voor overlijden: Perspectieven van patiënten, hun naasten en artsen.

Ned Tijdschr Geneesk 2017;161:D1084

3. HUITINK JM.

Ontwikkelingen in de wakkere fibercapnische intubatie. Terugblik op de afgelopen 5 jaar.

Ned Tijdschr Geneesk 2017;161:D1001

4. RUIGROK D, SYMERSKY P, ELBERS PWG, KAMMINGA S, MEIJBOOM LJ, BOGAARD HJ.

Chronic thromboembolic pulmonary hypertension: recognition, diagnosis and treatment.

Ned Tijdschr Geneesk 2017;161:D1597

Prof.dr. C. Boer

- Choice of Fluid type. PGA Anesthesiology.

December 8-12 2017, New York, USA.

- Intraoperative anticoagulation. EACTS annual congress. October 7-9 2017, Vienna, Austria.

- Preoperative platelet testing. EACTS annual congress. October 7-9 2017, Vienna, Austria.

- Anaesthetic drug cardioprotection. Euroanaesthesia. June 2-5 2017, Geneva, Switzerland.

- The influence of transfusions on microcirculatory perfusion and oxygenation. Euroanaesthesia. June 2-5 2017, Geneva, Switzerland.

- The coagulation system. Euroanaesthesia. June 2-5 2017, Geneva, Switzerland.

- Blood management: As Strong as Its Weakest Link in the Chain of Care. Options en Outcome Meeting. May 11-13 2017, Rome, Italy

- Point-of-care prothrombin time test in cardiac surgery. April 27-29 2017, Milano, Italy

- Microcirculation en DO₂/VO₂ as new triggers for RBC transfusion. EACTA. April 18-21 2017, Berlin, Germany.

- Bescherming van de microcirculatie tijdens operaties en shock. Nederlandse Intensivistendagen. February 9 2017.

- Monitoring: the black box. Optimise Hemodynamics & Outcome. MCL. January 25 2017.

dr. C.E. van den Brom

- Translational research: Hemorrhagic shock, CVR master, 19 sept 2017

- Laboratory research in practice, minor geneeskunde, 12 sept 2017

B.A.A. Huisman

- Nieuwe behandelopties voor CRPS, veranderd perioperatief beleid?, CEEA-cursus, Antwerpen, 2 maart 2017; 4 en 10 oktober 2017

- Misselijkheid en braken, AB-onderwijs, AIOS anesthesiologie VUmc, Amsterdam, 8 maart 2017

- Onbehandelbare pijn bij kanker: wat te doen?, Ontwikkelingen in de palliatieve zorg - Seminar voor gevorderden, Arnhem, 23 maart 2017

- Pijnbehandeling, Afdeling hematologie, VUmc, Amsterdam, 11 april 2017

- Palliatieve zorg, hoe doe je dat?, lunchbespreking VUmc, Amsterdam, 24 mei 2017

- Pijn (hydromorfon en ketamine), AB-onderwijs, AIOS anesthesiologie VUmc, Amsterdam, 7 juni 2017

- Palliatieve & terminale zorg - Veel voorkomende symptomen, oncologieverpleegkundigen, Amstel Academie, Amsterdam, 7 juni 2017

- Hospicezorg, Fellows oncologie VUmc, Hospice Kuria, Amsterdam, 22 juni 2017

- Innovaties in de pijn en de palliatieve zorg: een toekomstperspectief, Pijn en palliatieve zorg congres (ter ere van 25 jaar Hospice Kuria & Afscheid prof. dr. W.W.A. Zuurmond), Vumc, Amsterdam, 1 september 2017

- Palliatieve sedatie, AB-onderwijs, AIOS anesthesiologie VUmc, Amsterdam, 20 september 2017

- Pijn Spreekuur, Stichting Pijn bij kanker, Amsterdam, 26 september 2017

- Vice course coördinator, colleges en praktijkbezoeken (Spaarne Gasthuis en Hospice Kuria), Course 2 Palliative care and quality of life, Minor Death&Dying, VUmc-compas 3e jaar, oktober-november 2017

- Pijnbestrijding in de oncologie, ROIG oncologie VUmc, Amsterdam, 22 november 2017

- College Palliative sedation, Minor Death&Dying VU, Amsterdam, 29 november 2017

- Palliatieve zorg voor de kwetsbare oudere, AB-onderwijs, AIOS anesthesiologie VUmc, Amsterdam, 6 december 2017

- College Pain management in oncology, Minor Oncology & Public Health VU, Amsterdam, 13 december 2017

dr. J.M. Huitink

- Workshop: Teach the Airway Teacher Course en Advanced Airway Management Course, Voordracht: Personalised Airway Management, Airway course Doha, Qatar, 20+21 januari 2017

- Voordracht: European approaches to head and neck canceranaesthesia, AAGBI meeting, ENT seminar, London, Engeland, 28 maart 2017

- Workshop: Simulation precourse Current Concepts in Airway Management, Voordracht The role of

	Aantal Publicaties	Gemiddelde impact factor	Cumulatieve impact factor
2006	16	2.4	74
2007	32	2.6	85
2008	21	1.6	34.5
2009	33	2.6	139.6
2010	34	2.44	83.1
2011	30	2.57	79.8
2012	39	3.84	143.9
2013	33	2.87	94.3
2014	42	3.46	148.82
2015	43	3.67	150.29
2016	53	3.28	154.31
2017	48	4.58	174.2

- simulation in airway management training + Transnasal Humidified Rapid Insufflation Ventilatory Exchange, Euroanaesthesia 2017 Geneve, Zwitserland, 2+3 juni 2017
- Voordracht Airway management and human factors + Workshop videolaryngoscopy, BRIC Course, Chelsea and Westminster Hospital, London, Engeland, 9 juni 2017
- Voordracht: Airway Management and the human factor, Airway Management Seminar, Coleraine, Engeland, 16 juni 2017
- Voordracht: Airway management and innovative oxygenation. An update of techniques and the role of transcutaneous CO2 monitoring, Webinar live wereldwijd, 8 september 2017
- Voordracht: The Circles Of Life Approach + THRIVE, new clinical indications, Workshop: Improving your departments airway skills, European Airway Congress 2017, Berlin, Duitsland, 6 oktober 2017
- Voordracht: A current update in Airway Management, Workshop: Airway management, Modules in Respiriology Course, VUmc, 6 november 2017
- Voordracht: Airway Management under unusual circumstances, Difficult Airway Society Meeting, London, Engeland, 24 november 2017

dr. R Krage

- IMSH (International Meeting of Simulation in Healthcare), Orlando/USA (28jan-1feb 2017)
Workshop: Bringing CRM to life (29januari)
Workshop: Safety II (30januari)
Presentatie: GNSH meeting (30januari)
- 33rd International Egyptian Society for Anesthesiology, Cairo/Egypt, 25-27 April 2017
Workshop: Advanced Airway Management
Presentatie: Implementing Human Factors in Airway Management
- NVA dagen, Maastricht, 11-12 mei 2017
NK simulatie, simulatie competitie, moderator
- Anesthesia days, Hull/UK (23-24 mei 2017)
Presentatie: Implementing Human Factors in Patient Safety
- ESA, Geneve/Switzerland (2-5 juni 2017)
Pro-con dabate: Assessment with simulation, con
- SESAM (Society in Europe for Simulation Applied to Medicine) congres, Paris/France (14-16 juni 2017)
Opening presentation
Workshop: Bringing CRM to life
- GNSH (Global Network for Simulation in Healthcare) summit, Munich/Germany (29/30 juni 2017)
Presentatie: The European Society for Simulation (SESAM)

- Presentatie: International Collaborations
- ADAM summerschool anesthesia/emergency medicine, ADAM simlab (3-7 juli 2017)
Verschillende presentaties en workshops
- EUSIM simulator instructor course, Hildesheim, Duitsland (14-15 sept 2017)
Presentatie: Debriefing theory, part I and II
Presentatie: patientveiligheid en CRM
- SAMT cursus, ADAM simlab, 22/23 sept 2017
Verschillende presentaties en workshops
- EUSIM simulator instructor course, Bilthoven, NL (5-7 oktober 2017)
Presentatie: Debriefing theory, part I and II
Presentatie: patientveiligheid en CRM
- S3 meeting, Asia's first collaborative Simulation conference, Singapore (31 oct-3nov 2017)
Opening presentation
Presentatie: Implementation of a hospital-wide Teamtraining program
Workshop: Evaluating Simulation Initiatives – the Narnia Wardrobe
Workshop: Faculty Development in Simulation
Workshop: Interprofessional Education using Simulation
- EUSIM simulator instructor course, Bilthoven, NL (9-11 december 2017)
Presentatie: Debriefing theory, part I and II
Presentatie: patientveiligheid en CRM

J. Stens

- Onderwijs tijdens werkoverleg: HIPEC: refresher, 13 september
- voordracht anesthesiologische aspecten tijdens laparoscopie, regionale cursus heelkunde, prof vd Peet, 20 september
- AB onderwijs supervisie 22 maart, 30 augustus, 13 september

Prof.dr. W.W.A. Zuurmond

- Pijnbehandeling bij patiënten met kanker, college 2e jaars geneeskunde VU

7. Personeel

Wetenschappelijke staf

Naam	Fte	Functie	
B. van de Berg	1,00	AMS	
C. Bulte	1,00	AMS	
H.M.T. Christiaans	1,00	AMS, OK- en MMT-coördinator	
R. Colenbrander	0.80	AMS	
F.B. van Dehn	0,80	AMS	
J.A. Dertinger	0,80	AMS	
dr. S. Dettwiler	0.80	AMS	
C.S. Eickhoff	0.80	AMS	
M. Erwtaman	1,00	AMS	
dr. G. Franschman	0,80	AMS	
W.D.H. Helfferich	0,70	AMS	
C.J. Hoedemaker-Boon	0,80	AMS, OK-coördinator	
B.A.A. Huisman	1,00	AMS	
dr. J.M. Huitink	0,80	AMS	
L.M.J. Janssen	0,80	AMS, medisch hoofd polikliniek	
S.K. Kamminga	0,80	AMS	
E. Koopman	0.80	AMS	
dr. R. Krage, D.E.A.A.	1,00	AMS, plv. opleider, OK- en simulatorcoörd.	
Y-M. Lai	1,00	AMS	
M.M.D. Laveaux	0,80	AMS, OK-coördinator	
dr. M.A. de Leeuw	1.00	AMS, MMT-coördinator	
R. Liebregts	1,00	AMS	
prof. dr. S.A. Loer MSc	1,00	AMS, afdelingshoofd, hoogleraar, opleider	
J. Meijer	0,83	AMS	
J.W.A. Romijn	1,00	AMS, OK-coördinator	
dr. A. Schauer	1,00	AMS	tot 15 juni 2017
dr. P. Schober	1,00	AMS	
dr. L.A. Schwarte DESA, EDIC	1,00	AMS, chef de clinique	
J. Stens	1,00	AMS	
dr. K. Stoecklein DESA	1,00	AMS	
dr. K.M. Szadek	1,00	AMS	
D.H. Thöne - Passchier	0,70	AMS, coördinator anesthesiesessies	
dr. D.P. Veerman	1,00	AMS, plv. afdelingshoofd, med. hoofd OK	
J.M. Vieveen	0,80	AMS	
A.I. van Waart	1,00	AMS	
dr. I. Winkler	0.95	AMS	
E.E. van Zalingen	0,70	AMS	
Prof.dr. W.W.A. Zuurmond	0.30	AMS, hoogleraar pijn- en palliatieve zorg	Emeritaat 1 augustus

Arts-assistenten in opleiding

Naam	Fte	Start opleiding	
L.M. Sipkens	0,8	01.04.2010	Opleiding afgerond
A.C.M. Brinkman	0,8	01.07.2011	Opleiding afgerond
K.W.L. van Deutekom	0,8	01.10.2011	Opleiding afgerond
A.M. van Norel	0,8	01.10.2011	
N. Verstoep	0,9	01.01.2012	Opleiding afgerond
dr. C.S.E. Bulte	1,0	01.02.2012	Opleiding afgerond
M. Pascha	0,8	01.04.2012	Opleiding afgerond
P.J. Schraeverus	0,8	01.04.2012	Opleiding afgerond
dr. J.R.C. Schreinemakers	0,9	01.04.2012	Opleiding afgerond
A.H. Gjaltema	0,9	01.07.2012	Opleiding afgerond
V.M. Knaake	0,8	01.07.2012	
M.J.A. Valk	0,8	01.07.2012	Opleiding afgerond
Y. Jonker	0,9	01.10.2012	Opleiding afgerond
F.R. de Man	0,6	01.10.2012	
P.R. de Wit	0,8	01.10.2012	
A. van den Berg	0,9	01.01.2013	
N.M. Both	0,8	01.01.2013	
M.M. Kim	0,8	01.04.2013	
A.A. Bruins	1,0	01.04.2013	
J.F. Schellekens	0,9	01.04.2013	
dr. I.L.A. Geenen	0,9	01.07.2013	
S.B. Nicia	0,9	01.07.2013	
R. van der Zwan	1,0	01.07.2013	
dr. K.T.E. Olde Dubbelink	0,8	01.10.2013	
E.A.J. de Vos	0,8	01.10.2013	
L. de Groene	0,8	01.10.2013	
S.M. Bossers	1,0	31.12.2013	
J.J.E. Albersen	0,9	01.01.2014	
dr. N.J. Koning	1,0	01.01.2014	
S. Barbalinardo	0,8	01.04.2014	
dr. M.I. Meesters	1,0	01.04.2014	
J.M.C. Postema	0,9	01.04.2014	
R.P. Garnier	1,0	01.07.2014	
F.L.I.M. van der Ven	1,0	01.07.2014	
dr. J. Haitsma	1,0	01.10.2014	
D.M. van Mechelen	1,0	01.10.2014	
K.M.G. Smeijsters	0,8	01.10.2014	
R.C. Burggraaff	0,8	01.10.2014	
J. Gutteling	1,0	01.01.2015	
S. van Roosmalen	1,0	01.01.2015	
A. Bouwhuis	1,0	01.04.2015	

Naam	Fte	Start opleiding	
P.L. Hennink	1,0	01.04.2015	
N. Witsen	0,8	01.04.2015	
R. Bijl	1,0	01.07.2015	
E.C. van Turenhout	0,9	01.07.2015	
P.W.C.G. Thewissen	1,0	01.10.2015	
I. Versteijlen	1,0	01.10.2015	
D. Westhoff	0,8	01.11.2015	
O.F.C. van den Bosch	1,0	01.01.2016	
M. Verhagen	1,0	01.01.2016	
T.A.M. Alberts	1,0	01.02.2016	
G.M.N. Beck	0,8	01.04.2016	
dr. D.A. Papazova	1,0	01.04.2016	
M.E. Pel	1,0	01.04.2016	
R.K. Gigengack	1,0	01.07.2016	
J.J. Schouwenburg	1,0	01.07.2016	
dr. R. Alvarez-Jiménez	1,0	01.10.2016	
A.J. Petri	1,0	01.10.2016	
L.E. Simon	1,0	01.10.2016	
D.G.P.J. Geboers	1,0	01.01.2017	
H.J. de Grooth	1,0	01.01.2017	
M.H. Verheul	1,0	01.01.2017	
J. Koolwijk	1,0	01.04.2017	
S.R. Kramer	1,0	01.04.2017	
L. Mennes	1,0	01.04.2017	
dr. M.J. van den Berg	1,0	01.07.2017	
D.T.M. Burtman	1,0	01.07.2017	
C.A. Boly	1,0	01.10.2017	
R.P.J. Boxma	1,0	01.10.2017	
R.W. Dijkstra	1,0	01.10.2017	

Wetenschappelijke onderzoekers

Naam	Fte	Functie	
Prof. dr. C. Boer	1,00	hoogleraar peri-operatieve zorg	
Prof. dr. R.S.G.M. Perez	1,00	hoogleraar onderzoek pijn, pijnbestrijding en palliatieve zorg	† 7 september 2017
S. Beg	0.83	onderzoeksassistent D	
S. Boogaard	1.00	onderzoeker in opleiding	
dr. C.E. van de Brom	1.00	wet. Onderzoeker A	

Physician assistants

Naam	Fte	Functie	
A.C. Esselman	1,00	physician assistant	
H.W. Kramers	1,00	physician assistant	

Niet-wetenschappelijk personeel

Naam	Fte	Functie	
D. van Groeningen	0,40	reanimatiecoördinator, manager simulator	
I. Jagerman	1,00	senior secretaresse	
W.J.J. Jansen	1,00	stafadviseur	
G.H.P. Krijnen	1,00	stafmedewerker, secr. afdelingshoofd	
A.L.I. van Leeuwen	1.00	analist	
M. van Zadelhoff	0.88	senior secretaresse	tot mei 2017

Interne en externe functies en lidmaatschappen staf

B. van den Berg

Intern

Aandachtsgebied neuroanesthesiologie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

prof.dr. C. Boer

Intern

Vice-voorzitter Medisch Ethische Toetsingscommissie VU medisch centrum

Lid Stuurgroep leerlijn Academische Vorming master Geneeskunde

Vice-cursuscoördinator en docent Minor bachelor Geneeskunde

Programmadiirecteur masteropleiding Cardiovascular Research

Lid Onderwijscommissie Anesthesiologie

Lid Wetenschapscommissie Instituut voor Cardiovasculaire Research

Stagebegeleider studenten Geneeskunde/CVR research master

Extern

Editor British Journal of Anaesthesia

Lid commissie wetenschapsagenda NVA

Lid organiserend comité Anesthesiologendagen

Lid SCA Blood Conservation Working Group

Voorzitter EACTS/EACTA joint effort Patient Blood Management Guideline

Voorzitter EACTA Subcommissie 'Haemostasis & Transfusion'

Lid ESA Subcommissie 'Transfusion, Haemostasis and Thrombosis'

Lid Scientific Committee NATA

Buitengewoon lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid Raad van Hoogleraren (NVA)

Docent NVA cursus

Lid European Society of Anesthesiology (ESA)

Lid European Association of Cardiothoracic

Anaesthesiologists

Lid Nederlandse Vereniging voor Thoraxchirurgie

dr. C.E. van den Brom

Interne functies

Proefdiercoördinator

Onderzoekscoördinator ELVIS/perioperatieve zorg

Projectleider Amsterdam Cardiovascular Sciences

Stagebegeleider studenten Life Sciences/

Geneeskunde/CVR research master

Chair NVA wetenschapsdag 2017

Externe functies

Editorial board Cardiovascular Diabetology

Lid European Society of Intensive Care Medicine

Lid Dutch Endothelial Biology Society

Lid European Society for Anaesthesiology

Buitengewoon lid Nederlandse Vereniging voor

Anesthesiologie

Lid International Anesthesia Research Society

dr. C.S.E. Bulte

Intern

Aandachtsgebied thoraxchirurgie en POS / Hoog-risico overleg

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

H.M.T. Christiaans

Intern

Chief doctor helikopter-MMT traumacentrum Noord West Nederland

Aandachtsgebied cardioanesthesiologie

Coördinator OK

Lid Medisch Mobiel Team

Docent OCV

Extern

Lid sectie cardio-anesthesiologie van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid sectie intensive care en spoedeisende geneeskunde Nederlandse Vereniging voor

Anesthesiologie (NVA)

Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)

Instructeur ATLS/MOET

R. Colenbrander

Intern

Aandachtsgebied Longchirurgie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

F.B. van Dehn

Intern

Aandachtsgebied PACU

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)

J.A. Dertinger

Intern

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie

Lid stuurgroep pre-operatieve screening

Lid groep mentoren voor beginnende AIOS

Aanspreekpunt anesthesiologische aspecten

Robotchirurgie

Lid groep simulatoronderwijs

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid sectie kinderanesthesiologie (SKA) van de NVA

dr. S. Dettwiler, DESA

Intern

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie

Aandachtsgebied PACU

Aandachtsgebied simulatieonderwijs

Superuser Dräger

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid Sectie Kinderanesthesiologie van de NVA SKA

Lid European Society of Anaesthesiology ESA

C.S. Eickhoff

Intern

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid sectie kinderanesthesiologie (SKA) van de NVA

M. Erwteman

Intern

Instructeur en plv hoofd ADAM simulatie lab
Instructeur SAMT, simulation based airway management training.

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid European Society of Anaesthesiology ESA

Lid SSIH

dr. G. Franschman

Intern

Aandachtsgebied Urgentiegeneeskunde / SEH

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid sectie urgentiegeneeskunde Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

W.D.H. Helfferich

Intern

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

C.J. Hoedemaker-Boon

Intern

Coördinator OK

Aandachtsgebied verloskunde / gynaecologie

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie
Lid DIM-commisie anesthesiologie en operatiekamer complex

Extern

Lid Obstetric Anaesthetists Association
Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

B.A.A. Huisman

Intern

Aandachtsgebied pijnbestrijding en palliatieve zorg
Lid consultatieteam palliatieve zorg
Lid dagelijks bestuur Expertisecentrum Palliatieve Zorg VU medisch centrum

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Dutch Pain Society (DPS)
Lid Palliactief (Nederlandse vereniging voor professionele palliatieve zorg)
Lid werkgroep zorg Expertisecentra Palliatieve Zorg
Lid World Institute of Pain (WIP)
Behandelend arts Hospice Kuria Amsterdam (ipv waarnemend consulent)

dr. J.M. Huitink

Intern

Aandachtsgebied airway management in het bijzonder wakkere flexibele optische intubatie
Aandachtsgebied neuroanesthesiologie en asleep-awake-asleep procedures
Aandachtsgebied Canceranaesthesia
Lid onderwijscommissie afdeling anesthesiologie
Instructeur ADAM simulatiegroep
Principal investigator Airway Management Research Group VUmc
Cursusorganisator en instructeur FIVE cursus (Flexibele Intubatiecursus Voor Eerstejaars)
Organisator en instructeur SAMT (Simulation based Airway Management Training) cursus VUmc

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie

(NVA)
Lid European Airway Management Society (EAMS)
Lid Difficult Airway Society (DAS)
Lid European Society for Anaesthesiology (ESA)
Lid complicatie commissie Airway Management
Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie
Voorzitter Stichting Mobile Anaesthesiology Service Holland
Founder and Chair Airway Management Academy
Board Member International Advisory Committee Anaesthesia Journal
Board Member Difficult Airway Research Collaboration Bern
Co-Chair 4th Global Conference on perioperative medicine. Care of the Cancer Patient London
Journal Reviewer Trends in Anaesthesia and Critical Care, NtvG, Anaesthesia, Journal of Clinical Anesthesiology

L.M.J. Janssen

Intern

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie
Werkplekmanager POS
Coördinator en aanspreekpunt IC Hoogrisico overleg/kinderMDO

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid sectie kinderanesthesiologie (SKA) van de NVA

Y. Jonker

Intern

Aandachtsgebied neuro-anesthesiologie

Extern

Lid Nederlands Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

S.K. Kamminga

Intern

Aandachtsgebied cardio-anesthesiologie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

Lid Orde van Medisch Specialisten
Lid KNMG
Lid Society of Cardioanesthesia

E. Koopman

Intern

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie en KNO

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Sectie Kinderanesthesiologie NVA

dr. R. Krage, DEAA

Intern

Plaatsvervangend opleider
Coördinator OK
Lid Mobiel Medisch Team
Hoofd ADAM simulatielab
Lid onderwijscommissie
TeAMS programmaleider (acute situatie trainingen)

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid simulatiecommissie (NVA)
Lid cursus en examenscommissie (NVA)
Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)
Lid taskforce 'simulation' (ESA)
Lid Society for Simulation in Healthcare (SSIH)
Docent EuSim group (international Simulation instructor training programme)
Vice-voorzitter dutch society for simulation in healthcare (DSSH)
Immediate past president Society in Europe for Simulation applied to Medicine (SESAM)
International Advisory Board member: journal 'advances in simulation'

Y-M. Lai

Intern

Aandachtsgebied neuroanesthesiologie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie

(NVA)

Lid van SNACC (Society for Neuroscience in Anesthesiology and Critical Care)
Lid ASA (American Society of Anesthesiologists)
Lid ESA (European Society of Anaesthesiology)
Lid IARS (International Anesthesia Research Society)
Lid van het Neuroanesthesiologisch gezelschap van de NVA

M.M.D. Laveaux

Intern

Lid Medisch Mobiel Team
Coördinator OK

Extern

Lid sectie urgentiegeneeskunde van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Landelijke Vereniging Artsen in Diensverband
Lid sectie kinderanesthesie en obstetrische anesthesie

dr. M.A. de Leeuw

Intern

Lid Medisch Mobiel Team
Aandachtsgebied loco-regionale technieken

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

R. Liebregts

Intern

Aandachtsgebied pijnbestrijding en palliatieve zorg

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

prof. dr. S.A. Loer, M.Sc.

Intern

Afdelingshoofd
Opleider Anesthesiologie
Voorzitter Bestuurlijk Overleg Anesthesiologie
Voorzitter Management Team AOZ
Voorzitter Management Team Anesthesiologie
Voorzitter Onderwijscommissie Anesthesiologie

Voorzitter Divisie IV
Lid diverse structuur- en benoemingscommissies
Lid Beleidsraad VUmc / Kwaliteitsraad VUmc
Lid Divisieraad divisie IV
Lid Stuurgroep Wetenschappelijk Onderzoek Anesthesiologie
Lid diverse promotiecommissies
Lid diverse adviescommissies binnen VUmc

Extern

Lid European Board of Anesthesiology
Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Concilium Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Raad Hoogleraren Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie
Lid Deutsche Gesellschaft für Anästhesiologie und Intensivmedizin (DGAI)
Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)
Affiliate Member American Society of Anesthesiology (ASA)
Lid cursus commissie C.E.E.A. Committee For European Education in Anesthesiology
Redacteur Nederlands tijdschrift voor Anesthesiologie

W.D. Lubbers

Intern

Aandachtsgebied anesthesie bij oudere patiënt
Acute Pijn Service
Hoog Risico Overleg

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid NVA commissie Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO)

J. Meijer

Intern

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie

Extern

Lid sectie kinderanesthesiologie van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

prof.dr. R.S.G.M. Perez

Intern

Onderzoekscoördinator Pijn, Pijnbestrijding & Palliatieve Zorg
Coördinator wetenschappelijke stages afdeling Anesthesiologie
Voorzitter Stuurgroep Wetenschappelijk Onderzoek Anesthesiologie
Lid onderwijscommissie afdeling Anesthesiologie
Voorzitter Multidisciplinair Pijn Team
Projectleider binnen EMGO+ Musculoskeletal Health

Extern

Vice voorzitter lid IASP special interest group CRPS
Hoofdredacteur Nederlandstalig Tijdschrift voor Pijn en Pijnbestrijding
Stuurgroeplid International Research Consortium CRPS
Stuurgroeplid IMDI Neurocontrol
Coördinator onderzoek Hospice Kuria (Stichting Kuria ORO)
Projectleider MEDILAST onderzoek (VUMC-EMC-UMCN)
Projectleider Qdisc onderzoek (NeuroSipe)
Buitengewoon lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie
Lid Sectie Pijnbestrijding NVA
Lid International Association for the Study of Pain
Lid Dutch Pain Society
Lid Palliactief

J.W.A. Romijn

Intern

Coördinator OK
Aandachtsgebied cardioanesthesiologie
Docent bijscholing reanimatie huisartsen

Extern

Lid sectie cardioanesthesiologie van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid EACTA
Lid Hemostaseplatform Nederland
Lid DSMB (data safety monitoring board) Klinisch onderzoek Isala, Zwolle

dr. A. Schauer

Intern

Aandachtsgebied neuroanesthesiologie
Aandachtsgebied oogheekunde
Coördinatie airway management
Projectgroep efficiënte OK
Lid projectgroep zorgpaden SAB
Lid projectgroep post-operatieve wond infectie (POWI) neurochirurgie
Lid apparatencommissie
Coördinatie begeleiding anesthesiemedewerkers i.o.
Tutor onderwijs VU compass

Extern

Lid sectie neuroanesthesiologie van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid sectie intensive care en spoedeisende geneeskunde van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)
Lid landelijke werkgroep neurotraumatologie
Lid Orde Medisch Specialisten

dr. P. Schober, DESA

Intern

Voorzitter Reanimatiecommissie VUmc
Lid Mobiel Medisch Team
Reanimatieonderwijs/Advanced Life Support
Stageopleider opleidingsassistenten Spoedeisende Hulp
Onderzoekscoördinator Acute Zorg

Extern

Lid van de Wetenschappelijke Raad van de Nederlandse Reanimatie Raad (NRR)
Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Bestuurslid van de Sectie Urgentiegeneeskunde (SUG) van de NVA
Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)
Lid European Resuscitation Council (ERC)
Lid International Anesthesia Research Society (IARS)
Lid Deutsche Gesellschaft für Anästhesiologie und Intensivmedizin (DGAI)
Lid International Society for Inhaled Medical Gases and

Therapies (ISMG)
Lid Arbeitsgemeinschaft Notärzte in Nordrhein-Westfalen (AGNNW)
Fellow of the Royal Statistical Society (RSS)
Reviewer voor verschillende medische tijdschriften

dr. L.A. Schwarte, DESA, EDIC

Intern

Chef de Clinique
Lid Dagelijks Bestuur
Lid MT-Anesthesiologie
Lid Commissie Wetenschappelijk Onderzoeks (CWO)
Lid MMT (mobile medical team)
Aandachtsgebied “transplantatie”

Extern

Lid Nederlands Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Deutsche Gesellschaft für Anästhesiologie und Intensivmedizin (DGAI)
Lid Berufsverband Deutscher Anästhesisten (BDA)
Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)
Lid International Society for Inhaled Medical Gases and Therapies (ISMG)
Privatdozent Heinrich Heine Universitaet Duesseldorf / Universitatesklinikum Duesseldorf
Journal Reviewer (Critical Care Medicine, Intensive Care Medicine)

J. Stens

Intern

Aandachtsgebied anesthesiologie bij gastro-intestinale chirurgie
Commissie aantoonbaar bevoegd/bekwaam medische technologie
Coördinator semi-arts stage anesthesiologie en keuze-stage anesthesiologie
Lid Denktank
Superuser Drager Perseus en Oxylog
Lid MMT Lifeliner 1

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor de Anesthesiologie (NVA)

dr. K. Stoecklein, DESA, MBA, FIPP*Intern*

Aandachtsgebied pijnbestrijding
Lid Multidisciplinair Pijnoverleg
Lid Werkgroep Zorgpad Diabetesregulatie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid Deutsche Gesellschaft für Anästhesiologie und Intensivmedizin (DGAI)
Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)
Lid World Institute of Pain

dr. K.M. Szadek*Intern*

Aandachtsgebied pijnbestrijding

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid World Institute of Pain
Lid Internatima; Association for the study of pain

D.H. Thöne-Passchier*Intern*

Lid MT-Anesthesiologie
Coördinator OK
Werkplek manager anesthesie sessies en sedatie
Lid onderwijscommissie anesthesiologie
Coördinator coassistenten anesthesiologie
Lid Zorgpad ECT
Lid zorgpad retinoblastoom kinderen
Bijdrage prescript studie
Lid integrale crisis organisatie
Lid werkgroep infuuspompen
Eigenaar beheer epic anesthesia en optime AMC-VUmc
Lid verenging van eigenaren epic AMC-VUmc
Voorzitter sedatie commissie VUmc
Lid diverse bouw project groepen zoals bouw verkoever Imaging toren.
Opleider Sedatie praktijk specialisten VUmc, in dat kader heb ik diverse lessen voor de opleiding tot SPS verzorgd aan de amstel academie.
Lid AB stafconvent

Domein eigenaar JCI sedatie
Klankbord groep JCI
Klankbord groep peer support

Extern

Lid Commissie kwaliteit van de NVA
Lid sectie cardioanesthesiologie van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Voorzitter commissie herziening beroepsnormen anesthesiologie (NVA)

dr. D.P. Veerman*Intern*

Plaatsvervangend afdelingshoofd
Medisch hoofd Operatiekamers
Lid stuurgroep verbouwing Operatiekamers
Lid onderzoekscommissie
Plaatsvervangend lid divisieraad Divisie IV
Lid transfusie commissie
Vicevoorzitter Bestuurlijk Overleg Anesthesiologie
Vicevoorzitter Management Team AOZ
Vicevoorzitter Management Team Anesthesiologie
Vicecoördinator cursus Homeostase (1e jaar, VUmc-compas)
Aandachtsgebied cardioanesthesiologie
Lid coördinatiegroep Patiëntveiligheid
Lid centrale MIP commissie,
Lid commissie risicoframewerk OK van de NFU

Extern

Examinator NVA-examen
Lid Nederlands Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

J.M. Vieveen*Intern*

Aandachtsgebied cardioanesthesie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

A.I. van Waart*Intern*

Aandachtsgebied cardio-anesthesiologie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

dr. I. Winkler*Intern*

Aandachtsgebied kinderanesthesiologie
Aandachtsgebied anesthesie bij longchirurgie
Lid materiaal advies commissie

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Fellow of the Royal College of Anaesthetists, UK

E.E. van Zalingen*Intern*

Aandachtsgebied GE Heelkunde
Lid materiaal advies commissie
Lid werkgroep Sneller Beter; POWI postoperatieve wondinfectie
Lid PIKO infectie prefentie commissie OK
Lid werkgroep Fast track heelkunde

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
Lid European Society of Anaesthesiology (ESA)
Lid American Society of Anesthesiologists (ASA)

prof. dr. W.W.A. Zuurmond*Intern*

Lid dagelijks bestuur expertisecentrum palliatieve zorg VUmc

Extern

Lid Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie
Lid Nederlandse Vereniging ter Bestudering van Pijn (NVBP)
Voorzitter Platform Pijn en Pijnbestrijding (PPP)
Lid International Association for the Study of Pain
Lid Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering van de Geneeskunst.
Lid Vereniging Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.

Lid Voorbereidingcommissie Palliatieve Zorg ZonMw
“Member” van de European Academy of Anaesthesiology
“Academician of the European Academy of Anaesthesiology” sinds 23-8-1995
“Affiliate member” American Society of Anesthesiologists
Lid European Society of Regional Anaesthesia
Lid Adviesraad Stichting Farmaceutische Thuiszorg Amsterdam
Lid Adviesraad VIKC
Consulent Stichting Kuria Amsterdam
Lid Medische Adviesraad Nederlandse Vereniging van Post-traumatische Dystrofie Patiënten
Lid Begeleidingscommissie Kwaliteitsinstituut voor Toegepaste Thuis Zorgvernieuwing (KITTZ)
Lid Comité van Aanbeveling Ingeborg Douwes Centrum, multidisciplinair centrum voor psychosociale zorg.
Lid Comité van Aanbeveling Stichting Dome te Amersfoort
Lid Comité van Aanbeveling Stichting Joods Hospice te Amsterdam
Hoofdredacteur Nederlands Tijdschrift voor Pijn en Pijnbestrijding, 1994-heden
Hoofdredacteur Nederlands Tijdschrift voor Palliatieve Zorg 1-1-2000-heden

Verdere Overlegorganen

Bestuurlijk Overleg afd. Anesthesiologie

Bestuurlijk Overleg Anesthesiologie (BOA)

Het BOA bestaat uit de volgende leden:

B. van den Berg, prof.dr. S.A. Loer (vz), dr. L. Schwarte, dr. D.P. Veerman, J.M. Vieveen en A.I. van Waart. Het Bestuurlijk Overleg komt de derde donderdag van de maand bij elkaar.

Stafvergadering

De stafleden en twee AIOS-vertegenwoordigers vergaderen de vierde donderdag van de maand. Voorzitter: H.M.T. Christiaans.

MT Anesthesiologie

Het MT Anesthesiologie bestaat uit de volgende leden:

K. Aij, M.G. de Bruijn, J. van Galen, W.J.J. Jansen, prof. dr. S.A. Loer (vz), J.B. Naarding, D. van Raaijen, dr. L. Schwarte, dr. K. Stoecklein, D.H. Thöne en dr. D.P. Veerman.

Het MT Anesthesiologie vergadert iedere twee maanden.

Strategiebijeenkomst staf

Jaarlijks vindt er een strategiebijeenkomst plaats voor de stafleden. In 2017 vond deze plaats in Villa Oldenhoff te Abcoude op 4 november 2017.

Social Events

- Skiweekend, 9-12 februari
- Afscheidssymposium en -feest prof.dr. W.W.A. Zuurmond, 1 september
- AIOS weekend, 22-24 september
- Kerstdiner afdeling Anesthesiologie, 21 december 2017

VU medisch centrum
De Boelelaan 1117
1081 HV Amsterdam
Postbus 7057
1007 MB Amsterdam
Telefoon (020) 444 4444

VUmc